بسم الله الرحمن الرحیم

آموزش قرآن کریم

(دوره‌ی انتقال)

گروه پژوهش، تألیف کتاب های درسی و کمک آموزشی
معاونت آموزش
سازمان نهضت سوادآموزی
۱۳۹۲

این اثر از سوی کارشناسان و مدرّسان اداره‌ی کلّ آموزش و پرورش استان بوشهر با نظارت و راهنمایی مؤلّفان سازمان مرکزی نهضت سواد آموزی تهیّه و تدوین شده است.

شناسنامه ی کتاب:

عنوان: آموزش قرآن (دوره ی انتقال)

زیر نظر: علی باقرزاده معاون وزیر و رئیس سازمان نهضت سوادآموزی

گروه مولّفان: بهرام بهنام نیا، سهیلا شادمان، یدالله صفایی، محمّد احمدی، محمد بارگاهی،

حروفچین: خدیجه عابدی

طراحی صفحات: مؤسسه فرهنگی هنری مولی

طرّاح جلد و صفحه آرا: انتشارات مُگِستان (لیلا سادات حسینی لر)

شمارگان: ۱۲۱۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: دوم

سال انتشار: ۱۳۹۲

ناشر: سازمان نهضت سوادآموزی

شابک: ۰-۲۵۷-۴۹۴-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-494-257-0

« تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است. »

*قرآن کتاب تربیتی است، کتاب انسان ساز است.

* قرآن زنده کننده دل‌ها و رساننده انسان ها به کمال مطلوب است.

حضرت امام خمینی (رحمة الله علیه)

*عمل به قرآن نه تنها باعث تحوّل در زندگی شخصی و سعادت فرد مسلمان می‌شود، بلکه نجات امّت اسلامی نیز وابسته به شناخت قرآن و عمل به برنامه های آن است.

* ملّت های مسلمان محتاج به این هستند که قرآن به میان آنها برگردد و این جز با عمل به قرآن امکان پذیر نیست.

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظّم انقلاب اسلامی(مدّظله العالی)

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
درس اوّل: **حمد و ستایش خداوند**	۱
درس دوم : **اخلاق حسنه**	۵
درس سوم : **صبر و استقامت**	۹
درس چهارم : **تقوا و پرهیزکاری**	۱۳
تمرین دوره ای (۱)	۱۷
درس پنجم : **فضیلت قرآن**	۲۱
درس ششم : **انفاق**	۲۵
درس هفتم : **ولایت و رهبری**	۲۹
درس هشتم : **نماز و روزه**	۳۳
تمرین دوره ای (۲)	۳۷
درس نهم : **صداقت و راستی**	۴۱
درس دهم : **امر به معروف و نهی ازمنکر**	۴۵
درس یازدهم : **اسراف و تبذیر**	۴۹
درس دوازدهم : **تعلیم و تربیت**	۵۳
تمرین دوره ای (۳)	۵۷
درس سیزدهم : **جهاد**	۶۱
درس چهاردهم : **احترام به والدین**	۶۵
درس پانزدهم : **ایثار و شهادت**	۶۹
درس شانزدهم : **دعاهای قرآنی**	۷۳
تمرین دوره ای (۴)	۷۷

درس اوّل

حمد و ستایش خداوند

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ اَلحَمدُ لِلهِ رَبِّ العالَمینَ

ـ فَسَبِّح بِحَمدِ رَبِّکَ وَاستَغفِرهُ اِنَّهُ کانَ تَوّابًا

ـ اَلحَمدُ لِلهِ الَّذی اَنزَلَ عَلیٰ عَبدِهِ الکِتابَ وَ لَم یَجعَل لَهُ عِوَجًا

ـ اَلحَمدُ لِلهِ الَّذی خَلَقَ السَّماواتِ وَ الاَرضَ وَ جَعَلَ الظُّلُماتِ وَ النّورَ

ـ یُسَبِّحُ لِلهِ ما فِی السَّماواتِ وَ ما فِی الاَرضِ لَهُ المُلکُ وَ لَهُ الحَمدُ وَ هُوَ عَلیٰ کُلِّ شَیءٍ قَدیرٌ

ـ وَ قُلِ الحَمدُ لِلهِ الَّذی لَم یَتَّخِذ وَلَدًا وَ لَم یَکُن لَهُ شَریکٌ فِی المُلکِ وَ لَم یَکُن لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَکَبِّرهُ تَکبیرًا

پیامبر (ص)می فرماید: «لا اله الاّ الله نیمی از میزان عمل است و با گفتن الحمد لله میزان عمل بنده کامل می‌شود.»

شیخ مفید، الامالی، ص۲۴۶، حدیث ۱

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر سکون ـْ با دقّت بخوانید:

اَنْزَلَ ـ اَلْحَمْدُ ـ فِی الْاَرْضِ ـ عَبْدِهِ ـ تَکْبیرًا ـ فِی الْمُلْکِ ـ بِرَبِّهِمْ ـ لَمْ یَکُنْ

لَمْ یَتَّخِذْ ـ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمینَ ـ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذی خَلَقَ السَّماواتِ وَالْاَرْضَ

اُنس با قرآن

عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
اَلحَمدُ	ستایش
رَبِّکَ	پروردگارت
عَبدِهِ	بنده اش
یُسَبِّحُ	تسبیح مي کند

لغت	معنی
اَلنّورَ	روشنایی
اَلسَّماواتِ	آسمان ها
خَلَقَ	آفرید
قَدیرٌ	توانا

ـ اَلحَمدُ لِلّٰهِ رَبِّ العالَمینَ

ـ حمد و ستایش مخصوص.....جهانیان است.

ـ اَلحَمدُ لِلّهِ الَّذی اَنزَلَ عَلیٰ عَبدِهِ الکِتابَ

حمد و ستایش مخصوص خدایی است که این کتاب(قرآن) را بر..... پیامبر(ص) فرو فرستاد.

ـ فَسَبِّح بِحَمدِ رَبِّکَ وَاستَغفِرهُ اِنَّهُ کانَ تَوّابًا

حمد و ستایش کن .....را و از او آمرزش بخواه که او بسیار توبه پذیر است.

ـ لَهُ المُلکِ وَ لَهُ الحَمدُ وَ هُوَ عَلیٰ کُلِّ شَیءٍ قَدیرٌ

فرمانروایی و ستایش مخصوص اوست(خداوند) و او بر همه چیزی .....است.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ یُسَبِّحُ لِلّهِ ما فِی السَّماواتِ وَ ما فِی الاَرضِ

ـ آنچه در آسمان‌ها و زمین است، برای خدا تسبیح می کنند.

وَ قُلِ الحَمدُ لِلّهِ الَّذی لَم یَتَّخِذ وَلَدًا وَ لَم یَکُن لَهُ شَرِیکٌ فِی المُلکِ

ـ و بگو حمد و ستایش مخصوص خداست که هرگز فرزند و شریکی در مالکیّتش انتخاب نکرده است .

اَلحَمدُ لِلّهِ الَّذی خَلَقَ السَّماواتِ وَ الاَرضَ وَجَعَلَ الظُّلُماتِ وَ النّورَ

– حمد و ستایش مخصوص خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنی را پدید آورد.

پیـــــام قرآنی

لَهُ المُلکِ وَ لَهُ الحَمدُ وَ هُوَ عَلیٰ کُلِّ شَیءٍ قَدیرٌ (سوره ی تغابن آیه ی ۱)

فرمانروایی و ستایش مخصوص اوست(خداوند) و او بر هر چیزی تواناست.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس « حمد وستایش خدا » با دوستان خود درکلاس گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند: هر مسلمانی سوره ی حمد را بخواند، پاداش او به اندازه کسی است که دو سوم قرآن را خوانده و گویی به هر فردی از مردان و زنان مؤمن هدیه ای فرستاده است.

«مجمع البیان، جلد ۱»

تلاوت قرآن با خانواده

سوره ی حمد را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه‌ی آن آشنا شوید.

درس دوم

اخلاق حسنه

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ وَ اِنَّکَ لَعَلیٰ خُلُقٍ عَظیمٍ

ـ لَقَد کانَ لَکُم فی رَسولِ اللهِ اُسوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن کانَ یَرجُوا اللهَ وَ الیَومَ الاخِرَ

ـ قَد کانَت لَکُم اُسوَةٌ حَسَنَةٌ فیٓ اِبراهیمَ وَالَّذینَ مَعَهٗ

ـ فَبِما رَحمَةٍ مِنَ اللهِ لِنتَ لَهُم وَ لَو کُنتَ فَظًّا غَلیظَ القَلبِ لَـانفَضّوا مِن حَولِکَ فَاعفُ عَنهُم وَاستَغفِر لَهُم وَشاوِرهُم فِی الاَمرِ فَاِذا عَزَمتَ فَتَوَکَّل عَلَی اللهِ اِنَّ اللهَ یُحِبُّ المُتَوَکِّلینَ

ـ اَلَّذینَ یُنفِقونَ فِی السَّرّآءِ وَ الضَّرّآءِ وَ الکَاظِمینَ الغَیظَ وَالعافینَ عَنِ النّاسِ وَ اللهُ یُحِبُّ المُحسِنینَ

ـ لَقَد کانَ لَکُم فیهِم اُسوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن کانَ یَرجُوا اللهَ و الیَومَ الاخِرَ وَ مَن یَتَوَلَّ فَاِنَّ اللهَ هُوَ الغَنیُّ الحَمیدُ

پیامبر (ص)می فرماید: «اَحَبُّکُم اِلَی اللهِ اَحسَنُکُم اَخلاقًا (محبوب‌ترین شما در نزد خدا، خوش اخلاق‌ترین شماست).»

مجمع البیان جلد ۱۰ ص ۸۷

توجّه : این علامت ـٓ روی هر حرفی قرار بگیرد، آن حرف به صورت کشیده خوانده می شود.

با توجّه به علامت مدّ ـٓ کلمه‌ها و عبارت های زیر را با دقّت بخوانید.

جَزآءُ ـ اَلسَّرّآءِ ـ اَلضَّرّآءِ ـ اِنّآ اَنزَلناهُ ـ اَلسّمآءَ ـ مَن جآءَ ـ فیٓ اِبراهیمَ ـ وَالَّذینَ مَعَهٗ

فِی السَّرّآءِ وَالضَّرّآءِ ـ هَل جَزآءُ الاِحسانَ اِلّا الاِحسانُ ـ اُنظُروٓا اِلیٰ ثَمَرِهٖ اِذآ اَثمَرَ

عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
عَظیمٍ	بزرگ
اَلمُحسِنینَ	نیکوکاران
عَزَمتَ	اراده کردی
غَلیظَ القَلبِ	سنگ دل

لغت	معنی
اُسوَةٌ	الگو
یُحِبُّ	دوست دارد
الغَنیّ	بی نیاز
حَسَنَةٌ	نیکو

ـ وَ اِنَّکَ لَعَلیٰ خُلُقٍ عَظیمٍ

ـ و قطعاً تو دارای اخلاق ..... هستی.

ـ وَ اللهُ يُحِبُّ المُحسِنينَ

ـ و خداوند نیکوکاران را.....

ـ لَقَد كانَ لَكُم فی رَسولِ اللهِ اُسوَةٌ حَسَنَةٌ

ـ قطعاً برای شما رسول خدا ..... نیکویی است.

ـ وَ مَن يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللهَ هُوَ الغَنِیُّ الحَميدُ

ـ وهر کسی خدا را اطاعت نکند، پس خداوند ..... ستوده است.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ وَشاوِرهُم فِی الاَمرِ فَاِذا عَزَمتَ فَتَوَكَّل عَلَی اللهِ اِنَّ اللهَ يُحِبُّ المُتَوَكِّلينَ

ـ و در کار با آنان مشورت کن، هر گاه تصمیم گرفتی بر خدا توکّل کن. همانا خداوند توکّل کنندگان را دوست دارد.

ـ قَد كانَت لَكُم اُسوَةٌ حَسَنَةٌ فیٓ اِبراهيمَ وَالَّذينَ مَعَه،

ـ مسلماً برای شما حضرت ابراهیم (علیه السَّلام) و کسانی که با او هستند، الگوی خوبی است.

ـ فَبِما رَحمَةٍ مِنَ اللهِ لِنتَ لَهُم وَ لَو كُنتَ فَظًّا غَليظَ القَلبِ لَـانفَضّوا مِن حَولِكَ

ـ [ای پیامبر]! به [برکت] رحمت الهی ، در برابر آنان نرم و مهربان شدی و اگر درشت خوی و سنگدل بودی ، از اطراف تو، پراکنده می شدند.

پیـــــام قرآنی

وَقولوا لِلنّاسِ حُسنًا (سوره ی بقره آیه ی ۸۳)

با مردم به نیکی سخن بگویید.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس «اخلاق حسنه» با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

برخی از ویژگی های « اخلاق حسنه» عبارت‌اند از :

۱- نرم‌خویی ۲- قبل از دیگران سلام کردن ۳- خنده رو بودن ۴- گذشت و مهربانی

سوره ی «حجرات» در مدینه نازل شده است و دارای ۱۸ آیه می باشد و سوره ی آداب و اخلاق نیز نامیده شده است.امام صادق (علیه السّلام)می فرماید:«کسی که سوره ی حجرات را هر شب یا هر روز بخواند از زائران حضرت محمّد(صلی الله علیه و آله و سلّم)خواهد بود.»

«مجمع البیان ،ج۹ تفسیر سوره ی حجرات»

تلاوت قرآن با خانواده

آیات ۱ تا ۱۰ سوره ی « حجرات » را به همراه خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

درس سوم

صبر و استقامت

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ فَاصبِر اِنَّ وَعدَ اللهِ حَقٌّ وَلا یَستَخِفَّنَّکَ الَّذینَ لایوقِنونَ

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنُوا استَعینوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةِ اِنَّ اللهَ مَعَ الصّابِرینَ

ـ اَلصّابِرینَ وَالصّادِقینَ وَالقانِتینَ وَالمُنفِقینَ وَالمُستَغفِرینَ بِالاَسحارِ

ـ اِلَّا الَّذینَ صَبَروا وَعَمِلُوا الصّالِحاتِ اُولٰئِکَ لَهُم مَغفِرَةٌ واَجرٌ کَبیرٌ

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنُوا اصبِروا وَصابِروا وَرابِطوا وَ اتَّقُوا اللهَ لَعَلَّکُم تُفلِحونَ

ـ وَاصبِر وَ ما صَبرُکَ اِلّا بِاللهِ وَ لا تَحزَن عَلَیهِم وَلا تَکُ فی ضَیقٍ مِمّا یَمکُرونَ

ـ وَ العَصر* اِنَّ الاِنسانَ لَفی خُسرٍ* اِلَّا الَّذینَ امَنوا وَعَمِلُوا الصّالِحاتِ وَتَواصَوا بِالحَقِّ وَ تَواصَوا بِالصَّبرِ

امام علی (علیه السّلام) می فرمایند : «صبر و بردباری سپری در برابر فقر است.»

کنزالعمال،ج۱۳، ص ۱۵۱ ۳۶۴۷۲

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر ـَ با دقّت بخوانید.

یاآیُّهَا الَّذینَ ـ اَهواءَ کم ـ کماَ اُمِرتَ ـ لَعَلَّکم تُفلِحونَ ـ اَلسَّرّآءِ ـ جَزآءُ ـ سوٓء – فیَ اَنفُسِکُم ـ وَ لَـاالضّآلّین ـ اُولئِکَ – لَهُم مَغفِرَةٌ واَجرٌ کَبیرٌ ـ فَاصبِر اِنَّ وَعدَ اللهِ حَقٌّ وَلا یَستَخِفَّنَّکَ الَّذینَ لَایوقِنونَ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
اِستَعینوا	کمک بگیرید
صَبَروا	شکیبایی کردند
امَنوا	ایمان آوردند
مَغفِرَةٌ	آمرزش

لغت	معنی
مَعَ	همراه ـ با
تُفلِحُونَ	رستگار می شوید
اَجرٌ	پاداش
وَعدَ	وعده

– فَاصبِر اِنَّ وَعدَ اللهِ حَقٌّ

– صبر و شکیبایی داشته باشید، همانا.....خداوند حق است.

- یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنُوا استَعینوا بِالصَّبرِ و الصَّلاَةِ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از شکیبایی و نماز ..... .

- اِنَّ الاِنسانَ لَفی خُسرٍ * اِلَّـا الَّذینَ امَنوا وَعَمِلُوا الصّالِحاتِ

همانا انسان ها در زیان هستند، به‌جز کسانی که ..... و عمل صالح و شایسته انجام دادند .

- اَلَّذینَ صَبَروا وَعَمِلُوا الصّالِحاتِ اُولٰئِکَ لَهُم مَغفِرَةٌ واَجرٌ کَبیرٌ

آنان که شکیبایی داشتند وعمل صالح ونیکو انجام د ادند، برای آنان آمرزش و..... بزرگ است.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

- اَلصّابِرینَ وَالصّادِقینَ وَالقانِتینَ وَالمُنفِقینَ وَالمُستَغفِرینَ بِالاَسحارِ

-[اینانند] شکیبایان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق‌کنندگان و آمرزش‌خواهان در سحرگاهان هستند.

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنُوا اصبِروا وَصابِروا وَرابِطوا وَ اتَّقُوا اللهَ لَعَلَّکُم تُفلِحونَ

- ای اهل ایمان! صبرکنید و یکدیگر را به صبر سفارش کنید و مواظب دشمن باشید و از خدا بترسید، باشد که رستگار شوید.

- وَاصبِر وَ ما صَبرُکَ اِلَّا بِاللهِ وَ لا تَحزَن عَلَیهِم وَلا تَکُ فی ضَیقٍ مِمّا یَمکُرونَ

- و برای رضای خدا بر رنج و تربیت امّت صبر و تحمّل پیشه کن و برای آنان که ترک کفر و دشمنی نمی کنند، غمگین مشو و از مکر و حیله آنان دلتنگ مباش که خداوند از مکر آنان تو را حفظ می کند.

پیـــــام قرآنی

فَاستَقِم کَما اُمِرتَ وَمَن تابَ مَعَکَ وَلا تَطغَوا اِنَّهُ بِما تَعمَلونَ بَصیرٌ

(سوره ی هود آیه ی ۱۱۲)

پس همان گونه که فرمان یافته‌ای ایستادگی کن و آنان که همراهت به سوی خدا روی آورده‌اند]

(باید استقامت کنند) و سرکشی وطغیان مکنید که خداوند به آنچه انجام می‌دهید، بیناست .

با هم گفت و گو کنید

ـ در مورد پیام قرآنی درس «صبر و استقامت» با هم گفت وگو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

چند چیز است که باعث «صبر و استقامت» انسان در مقابل مشکلات می شود.

۱–ایمان و یقین ۲– اعتماد به نفس ۳–علم به راهی که انسان در آن قدم بر می دارد.

۴–داشتن دوستان همراه و همیار ۵– داشتن الگوی حسنه

تلاوت قرآن با خانواده

«سوره ی تین» را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

درس چهارم

تقوا و پرهیزکاری

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ اِنَّ لِلمُتَّقینَ مَفازًا

ـ ذَالِکَ الکِتابُ لا رَیبَ فیهِ هُدًی لِلمُتَّقینَ * اَلَّذینَ یُؤمِنونَ بِالغَیبِ وَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ مِمّا رَزَقناهُم یُنفِقونَ * والَّذینَ یُؤمِنونَ بِما اُنزِلَ اِلَیکَ وَ ما اُنزِلَ مِن قَبلِکَ وَبِالاخِرَةِ هُم یوقِنونَ * اُولٰئِکَ عَلیٰ هُدًی مِن رَبِّهِم وَ اُولٰئِکَ هُمُ المُفلِحونَ *

ـ اِنَّ المُتَّقینَ فی جَنّاتٍ وَنَهَرٍ * فی مَقعَدِ صِدقٍ عِندَ مَلیکٍ مُقتَدِرٍ

ـ اِنَّ اللهَ مَعَ الَّذینَ اتَّقَوا وَالَّذینَ هُم مُحسِنونَ

ـ یاآَیُّهَا النّاسُ اِنّا خَلَقناکُم مِن ذَکَرٍ و اُنثیٰ وَجَعَلناکُم شُعوبًا وَقَبآئِلَ لِتَعارَفوا اِنَّ اَکرَمَکُم عِندَاللهِ اَتقاکُم اِنَّ اللهَ عَلیمٌ خَبیرٌ

پیامبر(ص)می فرماید: «هر کسی تقوا روزی اش شود، خیر دنیا و آخرت روزی او شده است.»

نهج الفصاحه

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر وقف با دقّت بخوانید.

لا رَیبَ ـ خَبیرٌ ـ یوقِنونَ ـ عَلیمٌ ـ اِنَّ لِلمُتَّقینَ مَفازًا ـ اِنَّ المُتَّقینَ فی جَنّاتٍ وَ نَهرٍ ـ

اُولٰئِکَ عَلیٰ هُدًی مِن رَبِّهِم وَ اُولٰئِکَ هُمُ المُفلِحونَ ـ مَلیکٍ مُقتَدِرٍ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
اَتقاکُم	پرهیزکارترین شما
مَفازًا	نجات و پیروزي بزرگ
اَلَّذینَ	کسانی که
اَلمُتَّقینَ	پرهیزکاران

لغت	معنی
لارَیبَ	هیچ شک و تردیدی
اَلصّادِقینَ	راستگویان
مُحسِنونَ	نیکوکاران
اَلمُفلِحونَ	رستگاران

– اِنَّ اَکرَمَکُم عِندَ اللهِ اَتقاکُم

– همانا گرامی ترین شما نزد خداوند.....است.

– ذٰلِکَ الکِتَابُ لاَرَیبَ فیهِ هُدًی لِلمُتَّقینَ

– این(قرآن) کتابی است که در آن هیچ ..... نیست و مایه‌ی هدایت برای پرهیزکاران است.

– اِنَّ لِلمُتَّقینَ مَفازًا

–همانا برای پرهیزکاران ..... است.

ـ اِنَّ اللهَ مَعَ الَّذینَ اتَّقَوا وَالَّذینَ هُم مُحسِنونَ

ـ همانا خداوند با کسانی است که تقوا پیشه کرده ا ند وکسانی که ..... هستند.

آیه های زیر با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

– الَّذینَ یُؤمِنُونَ بِالغَیبِ وَیُقیمونَ الصَّلاةَ وَمِمّا رَزَقناهُم یُنفِقونَ

– آنان که به غیب ایمان دارند و نماز را بر پا می‌دارند و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند.

ـ وَالَّذینَ یُؤمِنُونَ بِمآ اُنزِلَ اِلَیکَ وَمآ اُنزِلَ مِن قَبلِکَ وَبِالاخِرَةِ هُم یوقِنونَ

– و آنان که به آنچه به سوی تو و به آنچه پیش از تو نازل شده ، مؤمن هستند و به آخرت یقین دارند.

ـ اُولٰئِکَ عَلیٰ هُدًی مِن رَبِّهِم وَ اُولٰئِکَ هُمُ المُفلِحونَ

– آنانند که از سوی پروردگارشان بر [راهِ] هدایت‌اند و آنانند که [بر موانع راه سعادت] پیروزاند.

ـ یاآَیُّهَا النّاسُ اِنّا خَلَقناکُم مِن ذَکَرٍ و اُنثیٰ وَجَعَلناکُم شُعوبًا وَقَبآئِلَ لِتَعارَفوا

–ای مردم! ما شما را از مرد و زن آفریدیم و شما را به گروه های مختلف تقسیم کردیم تا تایکدیگررا بشناسید.

پیـــــام قرآنی

اِنَّ اَکرَمَکُم عِندَ اللهِ اَتقاکُم (سوره ی حجرات آیه ی ۱۳)

هماناگرامی‌ترین شما نزد خداوند پرهیزکارترین شماست.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی« تقوا و پرهیزکاری» با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

برخی ویژگی های افراد « با تقوا» عبارت اند از :

۱- ایمان به خداوند ۲ ـ به پاداشتن نماز ۳ ـ انفاق کردن ۴ ـ ایمان به پیامبران ۵ ـ ایمان به آخرت است.

تلاوت قرآن با خانواده

ـ آیات ۲ تا ۱۲ « سوره ی مبارکه ی بقره» را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

تمرین دوره ای (۱)

۱ـ کلمات و عبارت های قرآنی زیر را با دقّت بخوانید:

ـ قَدیرٌ ـ یُنفِقونَ ـ اَلصّابِرینَ ـ لَم یَتَّخِذ ـ وَاستَغفِر لَهُم

ـ لِلمُتَّقینَ مَفازًا ـ عَمِلُوا الصّالِحاتِ ـ غَلیظَ

ـ اَلحَمدُ لِلّهِ رَبِّ العالَمینَ

ـ قَد کانَت لَکُم اُسوَةٌ حَسَنَةٌ فیٓ اِبراهیمَ وَالَّذینَ مَعَه

ـ اِنَّ اللّهَ مَعَ الَّذینَ اتَّقَوا وَالَّذینَ هُم مُحسِنونَ

ـ یاآَیُّهَا الَّذینَ امَنُوا استَعینوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةِ اِنَّ اللّهَ مَعَ الصّابِرینَ

۲ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ اَلحَمدُ لِلّهِ الَّذی خَلَقَ السَّماواتِ وَ الاَرضَ وَ جَعَلَ الظُّلُماتِ وَ النّورَ

ـ حمد و ستایش مخصوص خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنی را پدید آورد.

ـ لَقَد کانَ لَکُم فی رَسولِ اللّهِ اُسوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن کانَ یَرجُوا اللّهَ وَ الیَومَ الاٰخِرَ

ـ قطعاً برای شما رسول خدا سرمشق نیکویی است، برای آنان که امید به رحمت خدا و روز رستاخیز دارند.

ـ وَالَّذینَ یُؤمِنونَ بِمآ اُنزِلَ اِلَیکَ وَ مآ اُنزِلَ مِن قَبلِکَ وَ بِالاٰخِرَةِ هُم یوقِنونَ

ـ و آنان به آنچه بر تو و پیش از تو نازل گردیده، ایمان می آورند و به آخرت یقین دارند.

ـ یاَاَیُّهَاالَّذینَ امَنُوا اصبِروا وَصابِروا وَرابِطوا وَ اتَّقُوا اللهَ لَعَلَّکُم تُفلِحونَ

ـ ای کسانی که ایمان آورده اید! [در برابر مشکلات و هوس ها]استقامت کنید و در برابر دشمنان پایدار باشید و از مرزهای خود،مراقبت کنید و از خدا بپرهیزید،شاید رستگار شوید.

۳ـ معنای صحیح کلمه‌ها قرآنی زیر را مشخّص کنید:

اَلنّورَ:	☐ روشنایی	☐ آفرید
خَلَقَ:	☐ آفرید	☐ روز
اَلضَّرّآءِ:	☐ تنگدستی	☐ آسانی
عَظیمٍ:	☐ بزرگ	☐ الگو
اَلَّذینَ:	☐ کسی که	☐ کسانی که
مُحسِنونَ:	☐ نیکوکاران	☐ نیکی
تُفلِحونَ:	☐ پیروزی	☐ رستگار می شوید
اَجرٌ:	☐ پاداش	☐ ثروت

۴ـ عبارت ها ی قرآنی زیر را بخوانید و ترجمه ی آنها را کامل کنید:

ـ اَلحَمدُ لِلّهِ رَبِّ العالَمینَ

ـ حمد و ستایش مخصوص.....جهانیان است.

ـ وَ اللهُ يُحِبُّ المُحسِنينَ

ـ و خداوند نیکوکاران را.....

ـ اِنَّ اَکرَمَکُم عِندَ اللهِ اَتقاکُم

ـ همانا گرامی ترین شما نزد خداوند .....است.

ـ اِستَعینوا بِالصَّبرِ و الصَّلاةِ

ـ از شکیبایی و نماز.....

۵ ـ با استفاده از «بخوانیم و به‌کار ببندیم» درس های ۱ تا ۴ به سؤال های زیر پاسخ دهید:

ـ با توجّه به فرمایش رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلّم)، پاداش خواندن سوره‌ی حمد به اندازه ی چست؟

ـ چهارمورد از ویژگی های اخلاق حسنه را نام ببرید؟

ـ سه ویژگی افراد با تقوا را بنویسید.

ـ چیزهایی را که باعث صبر و استقامت انسان در مقابل مشکلات می شود، نام ببرید؟

۶ـ سوره ی« حمد» را همراه با آموزشیار خود بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید:

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ — به نام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

اَلحَمدُ لِلهِ رَبِّ العالَمینَ — حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

اَلرَّحمٰنِ الرَّحیم — بخشنده و بخشایشگر است.

مالِکِ یَومِ الدّینِ — صاحب روز جزاست (قیامت).

اِیّاکَ نَعبُدُ وَ اِیّاکَ نَستَعینُ — تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می جوییم!

اِهدِنَا الصِّراطَ المُستَقیمَ — ما را به راه راست هدایت کن!

صِراطَ الَّذینَ اَنعَمتَ عَلَیهِم غَیرِ المَغضوبِ عَلَیهِم وَلَا الضّآلّینَ

راه کسانی که آنان را مشمول نعمت خود ساختی؛نه کسانی که بر آنان غضب کرده ای؛نه گمراهان.

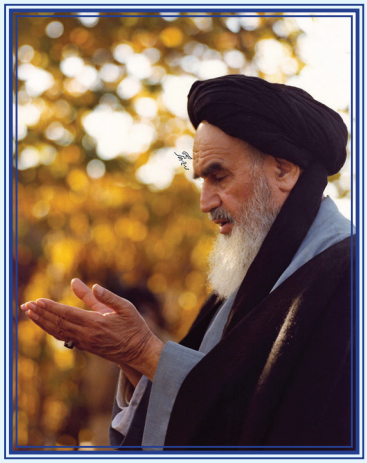

درس پنجم

فضیلت قرآن

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیم

ـ الٓمٓ * ذالِکَ الکِتابُ لا رَیبَ فیهِ هُدًی لِلمُتَّقینَ

ـ یسٓ * وَالقُرانِ الحَکیمِ * اِنَّکَ لَمِنَ المُرسَلینَ

ـ الٓر تِلکَ ایاتُ الکِتابِ الحَکیمِ

ـ طسٓ تِلکَ ایاتُ القُرانِ وَ کِتابٍ مُبینٍ * هُدًی وَ بُشریٰ لِلمُؤمِنینَ

ـ حمٓ * وَالکِتابِ المُبینِ * اِنّا جَعَلناهُ قُرانًا عَرَبِیًّا لَعَلَّکُم تَعقِلُونَ

ـ الٓمٓصٓ * کِتابٌ اُنزِلَ اِلَیکَ فَلا یَکُن فی صَدرِکَ حَرَجٌ مِنهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذِکریٰ لِلمُؤمِنینَ

ـ وَ نُنَزِّلُ مِنَ القُرانِ ما هُوَ شِفآءٌ وَ رَحمَةٌ لِلمُؤمِنینَ

ـ تَنزیلُ الکِتابِ مِنَ اللهِ العَزیزِ الحَکیمِ

پیامبر (ص)می فرمایند: «فضیلت و برتری قرآن بر سایر کلام ها مانند فضیلت و برتری خدا بر مخلوقاتش است.»

(مستدرک الوسائل ج۱ ص۲۸۸)

تعداد ۲۹ سوره ی قرآن با کلمه هایی آغاز می شود که برخلاف شکل ظاهری آنها می بایست قطعه قطعه و جداجدا و هر حرفی با اسم خودش خوانده شود، به همین جهت به آنها حروف مقطّعه می گویند.اکنون به شیوه ی خواندن آنها توجّه کنید.

ن خوانده می شود نون

طس خوانده می شود طا،سین

الم خوانده می شود الف،لام،میم

المص خوانده می شود الف،لام،میم،صاد

حم عسق خوانده می شود حا،میم،عین،سین،قاف

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر حروف مقطّعه با دقّت بخوانید:

صٓ - حمٓ - یسٓ - الٓمٓ - کٓهیعٓصٓ

- قٓ وَ القُرانِ المَجیدِ

- الٓر*تِلکَ ایاتُ الکِتابِ المُبینِ

- حمٓ * وَالکِتابِ المُبینِ * اِنّا جَعَلناهُ قُرانًا عَرَبِیًّا لَعَلَّکُم تَعقِلُون

اِنَّ هٰذَا القُرآنَ یَهدی لِلَّتی هِیَ اَقوَمُ (سوره ی اسراء آیه ی ۹)

همانا این قرآن به استوارترین راه هدایت می کند.

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
بُشریٰ	بشارت
جَعَلنا	قرار دادیم
ذِکریٰ	یادآوری
نُنَزِّلُ	نازل می کنیم

لغت	معنی
اَلمُرسَلینَ	رسولان
تَعقِلونَ	بیندیشید
اِنَّکَ	همانا تو
حَرَجٌ	سختی

ـ هُدًی وَ بُشریٰ لِلمُؤمِنینَ

ـ مایه ی هدایت و..... برای مؤمنان است.

ـ اِنَّکَ لَمِنَ المُرسَلینَ

ـ[ای پیامبر] !همانا تو از.....هستی.

ـ اِنّا جَعَلناهُ قُرانًا عَرَبِیًّا لَعَلَّکُم تَعقِلُونَ

ـ ما آن را قرآنی فصیح و عربی.....شاید شما [آن را] درک کنید.

ـ وَنُنَزِّلُ مِنَ القُرانِ ما هُوَ شِفآءٌ وَ رَحمَةٌ لِلمُؤمِنینَ

ـ و ما از قرآن آنچه شفا و رحمت است برای مؤمنان، .....

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ الٓمٓصٓ * کِتابٌ اُنزِلَ اِلَیکَ فَلا یَکُن فی صَدرِکَ حَرَجٌ مِنهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذِکری لِلمُؤمِنینَ

ـ الف،لام،میم،صاد، این کتابی است که بر تو نازل شده است، پس نباید از ناحیه ی آن، ناراحتی در سینه داشته باشی تا به‌وسیله ی آن، بیم دهی و تذکّری برای مؤمنان است.

ـ تَنزیلُ الکِتَابِ مِنَ اللهِ العَزیزِ الحَکیمِ

ـ این کتاب (قرآن) از جانب خدای عزیز و حکیم (صلی الله علیه و آله و سلّم) نازل گردید.

ـ الٓمٓ * ذالِکَ الکِتابُ لا رَیبَ فیهِ هُدًی لِلمُتَّقینَ

ـ الف، لام، میم. این کتاب بی هیچ شکی راهنمای پرهیزکاران است.

درباره ی اهمّیّت تلاوت قرآن با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید:

آداب تلاوت قرآن از دیدگاه امام صادق (علیه السّلام) :

۱- قرآن را به‌صورت ترتیل بخوانید.

۲- به آیات قرآن عمل کنید.

۳- به وعده‌ی الهی امید داشته باشید.

۴- از داستان‌های قرآن عبرت بگیرید.

(دقایقی با قرآن ص۱۴)

ـ آیات ۱تا ۷ «سوره شعراء» را با اعضای خانواده از روی قرآن بخوانید و با ترجمه‌ی آن آشنا شوید.

درس ششم

انـــــفاق

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیم

ـ مَثَلُ الَّذینَ یُنفِقونَ اَموالَهُم فی سَبیلِ اللهِ کَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنبَتَت سَبعَ سَنابِلَ فی کُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَ اللهُ یُضاعِفُ لِمَن یَشآءُ وَ اللهُ واسِعٌ عَلیمٌ * اَلَّذینَ یُنفِقونَ اَموالَهُم فی سَبیلِ اللهِ ثُمَّ لا یُتبِعونَ ما اَنفَقوا مَنًّا ولآ اَذًی لَهُم اَجرُهُم عِندَ رَبِّهِم وَ لاخَوفٌ عَلَیهِم وَلا هُم یَحزَنونَ

* قَولٌ مَعروفٌ وَ مَغفِرَةٌ خَیرٌ مِن صَدَقَةٍ یَتبَعُها اَذًی وَ اللهُ غَنیٌّ حَلیمٌ * یا اَیُّهَا الَّذینَ امَنوا لا تُبطِلوا صَدَقاتِکُم بِالمَنِّ والاذیٰ کَالَّذی یُنفِقُ مالَهٗ رِئآءَ النّاسِ وَلا یُؤمِنُ بِاللهِ وَ الیَومِ الاخِرِ

ـ طسٓ تِلکَ ایاتُ القُرانِ وَ کِتابٍ مُبینٍ * هُدًی وَ بُشریٰ لِلمُؤمِنینَ * اَلَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَیُؤتونَ الزَّکاةَ وَهُم بِالاخِرَةِ هُم یوقِنونَ

ـ الٓمٓ * تِلکَ ایاتُ الکِتابِ الحَکیمِ * هُدًی وَرَحمَةً لِلمُحسِنینَ * اَلَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ یُؤتونَ الزَّکاةَ وَهُم بِالاخِرَةِ هُم یوقِنونَ

حضرت زهرا(س)می فرماید: از دنیای شما سه چیز محبوب من است:

۱ – تلاوت قرآن ۲ – نگاه به چهره رسول خدا(صلی الله علیه اله وسلّم) ۳ – انفاق در راه خدا.

(وقایع الایام خیابانی جلد صیام، ص۲۹۵)

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر حروف مقطّعه با دقّت بخوانید:

طه ـ عٓسٓقٓ ـ الٓر * تِلکَ ایاتُ الکِتابِ المُبینِ

ـ حمٓ * وَالکِتابِ المُبینِ

ـ الٓمٓ * اَحَسِبَ النّاسُ اَن یُترَکوا اَن یَقولوا امَنّا وَهُم لَا یُفتَنونَ

ـ طسٓ تِلکَ ایاتُ القُرانِ وَ کِتابٍ مُبینٍ ـ الٓمٓ * تِلکَ ایاتُ الکِتابِ الحَکیمِ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
یُنفِقونَ	انفاق می کنند
خَیرٌ	بهتر
یَحزَنونَ	اندوهگین می شوند
هُدیٰ	هدایت

لغت	معنی
وَاسِعٌ	گسترده
مُبینٍ	روشنگر
لا تُبطِلوا	باطل نکنید
یوقِنونَ	یقین دارند

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنوا لا تُبطِلوا صَدَقاتِکُم بِالمَنِّ وَالاذیٰ

ـ ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقات خود را با منّت و آزار .....

ـ هُدًی وَرَحمَةً لِلمُحسِنینَ

ـ[این کتاب]وسیله ی .....و رحمت برای نیکوکاران است.

ـ اَلَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ یُؤتونَ الزَّکاةَ وَهُم بِالاخِرَةِ هُم یوقِنونَ

ـ[نیکوکاران]کسانی هستند که نماز را به پا می دارند و زکات می پردازند و آنان به آخرت.....

ـ قَولٌ مَعروفٌ وَمَغفِرَةٌ خَیرٌ مِن صَدَقَةٍ یَتبَعُها اَذًی

ـ گفتاری پسندیده و گذشت [کریمانه]،از بخششی که آزاری به دنبال آن باشد، ..... است.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

– طسٓ تِلکَ ایاتُ القُرانِ وَ کِتابٍ مُبینٍ

ـ طا، سین. این آیات قرآن و کتاب روشنگر است.

ـ مَثَلُ الَّذینَ یُنفِقونَ اَموالَهُم فی سَبیلِ اللهِ کَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنبَتَت سَبعَ سَنابِلَ فی کُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَ اللهُ یُضاعِفُ لِمَن یَشآءُ وَ اللهُ واسِعٌ عَلیمٌ

ـ مَثَل آنان که اموالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند، مانند دانه‌ای است که هفت خوشه برویاند ، در هر خوشه صد دانه باشد و خداوند برای هر کسی که بخواهد چند برابر می کند و خداوند بر همه چیز احاطه دارد.

ـ اَلَّذینَ یُنفِقونَ اَموالَهُم فی سَبیلِ اللهِ ثُمَّ لا یُتبِعونَ مآ اَنفَقوا مَنًّا ولآ اَذًی لَهُم اَجرُهُم عِندَ رَبِّهِم

ـ کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می کنند و به‌دنبال آنچه انفاق کردند، منّتی نمی گذارند وآزاری نمی رسانند، پاداش آنان نزد پروردگارشان است.

پیـــــام قرآنی

لَن تَنالُوا البِرَّ حَتّیٰ تُنفِقوا مِمّا تُحِبّونَ (سوره ی آل عمران آیه ی ۹۲)

هرگز به[حقیقت] نیکوکاری نمی رسید، مگر اینکه از آنچه دوست دارید، انفاق کنید.

با هم گفت و گو کنید

در رابطه با «انفاق» و بخشش و ثمرات آن با دوستان خود گفت وگو کنید:

بخوانیم و به‌کار ببندیم

انفاق درجاتی دارد که عبارت است از :

گام اوّل : بخشش از داده های الهی

گام دوم : بخشش از دست رنج و کسب حلال

گام سوم : بخشش به صورت ایثار

گام چهارم : بخشش از آنچه دوست دارید.

دقایقی با قرآن ص ۱۲۳

تلاوت قرآن با خانواده

«سوره ی هُمَزه» را همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه‌ی آن آشناشوید.

درس هفتم

ولایت و رهبری

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ یاآَیُّهَا الَّذینَ امَنوٓا اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ وَ اُولِی الاَمرِ مِنکُم

ـ وَ اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ فَاِن تَوَلَّیتُم فَاِنَّما عَلیٰ رَسولِنَا البَلاغُ المُبینُ

ـ وَ مَن یَتَوَلَّ اللهَ وَ رَسولَه وَ الَّذینَ امَنوا فَاِنَّ حِزبَ اللهِ هُمُ الغالِبونَ

ـ وَ اِن تَوَلَّوا فَاعلَموا اَنَّ اللهَ مَولاکُم نِعمَ المَولیٰ وَ نِعمَ النَّصیرُ

ـ اِنَّما وَلِیُّکُمُ اللهُ وَ رَسولُه وَالَّذینَ امَنُوا الَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ یُؤتونَ الزَّکاةَ وَ هُم راکِعونَ

ـ لا یَتَّخِذِ المُؤمِنونَ الکَافِرینَ اَولیآءَ مِن دونِ المُؤمِنینَ وَ مَن یَفعَل ذالِکَ فَلَیسَ مِنَ اللهِ فی شَیءٍ اِلّآ اَن تَتَّقوا مِنهُم تُقاةً وَ یُحَذِّرُکُمُ اللهُ نَفسَه وَ اِلَی اللهِ المَصیرُ

امام صادق(علیه السّلام) می فرمایند: «سنگ‌های زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود.»

(کافی، ج۲، ص۱۸)

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

ـ کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر حروف ناخوانا (والی) با دقّت بخوانید:

تَوَلَّوا ـ امَنوا ـ اُولِی الاَمرِ ـ اَلرَّسولَ ـ وَالیَومِ الاخِرِ ـ اَطیعُوا الرَّسولَ ـ رَسولِنَا البَلاغُ المُبینُ ـ وَ اِن تَوَلَّوا فَاعلَموا اَنَّ اللهَ مَولاکُم نِعمَ المَولیٰ وَ نِعمَ النَّصیرُ ـ وَ اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ فَاِن تَوَلَّیتُم فَاِنَّما عَلیٰ رَسولِنَا البَلاغُ المُبینُ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
راکِعونَ	رکوع کنندگان
اَولِیاء	سرپرستان
اِلَی اللهِ	به سوی خدا
اَلبَلاغُ المُبینُ	پیام روشنگر

لغت	معنی
اَلغالِبونَ	پیروزمندان
مَولاکُم	سرپرست شما
اَطیعوا	اطاعت کنید
اَلمَصیرُ	بازگشت

ـ فَاِنَّ حِزبَ اللهِ هُمُ الغَالِبونَ

– پس به‌درستی حزب خدا همان ..... هستند.

ـ یاَاَیُّهَا الَّذینَ امَنوٓا اَطیعُوا اللهَ وَاَطیعُوا الرَّسولَ وَ اُولِی الاَمرِ مِنکُم

ـ ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را و.....پیامبر را و اولو الامر [جانشینان پیامبر] را .

ـ فَاعلَموا اَنَّ اللهَ مَولاکُم نِعمَ المَولیٰ وَنِعمَ النَّصیرُ

ـ بدانید که خدا ..... شماست ؛ نیکو سرپرست و نیکو یاوری است .

وَ یُحَذِّرُ کُمُ اللهُ نَفسَه وَ اِلَی اللهِ المَصیرُ

ـ و خداوند شما را از عذاب خودش می ترساند و ..... همه به سوی خداست.

ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ اِنَّما وَلِیُّکُمُ اللهُ وَ رَسولُه وَالَّذینَ امَنُوا الَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ یُؤتونَ الزَّکاةَ وَهُم راکِعونَ

– سرپرست و دوست شما فقط خدا و رسول اوست و مؤمنانی [مانند علی بن ابی‌طالب‌اند] که همواره نماز را برپا می‌دارند و در حالی که در رکوعند [به تهی‌دستان] زکات می‌دهند.

ـ لا یَتَّخِذِ المُؤمِنونَ الکَافِرینَ اَولیآءَ مِن دونِ المُؤمِنینَ

ـ اهل ایمان نباید مؤمنان را رها کنند و کافران را به سرپرستی انتخاب کنند .

ـ وَ اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ فَاِن تَوَلَّیتُم فَاِنَّما عَلیٰ رَسولِنَا البَلاغُ المُبینُ

ـ اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر را و اگر روی گردان شوید، رسول ما جز ابلاغ پیام روشنگر وظیفه ای ندارد.

پیـــــام قرآنی

وَ اِن تَوَلَّوا فَاعلَموا اَنَّ اللهَ مَولاکُم نِعمَ المَولیٰ وَ نِعمَ النَّصیرُ (سوره ی انفال آیه ی ۴۰)

بدانید که خدا سرپرست و یار شماست ؛ نیکو سرپرست و نیکو یاوری است .

با هم گفت و گو کنید

ـ وجود «مقام معظّم رهبری» یک نعمت بزرگ الهی است، دراین باره با دوستان خود گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

ـ امام علی (علیه السَّلام) فرمودند:

شایسته ترین فرد برای زمامداری و رهبری حکومت، کسی است که برای اداره ی امور مردم توانا تر بوده و از دستورات خداوند درباره ی زمامداری آگاه‌تر باشد.

«نهج البلاغه، فیض الاسلام، خطبه‌ی ۱۷۲،ص۵۵۸»

تلاوت قرآن با خانواده

آیات ۱ تا ۱۷ سوره ی انسان را با اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه‌ی آن آشنا شوید.

درس هشتم

نماز و روزه

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ قَد اَفلَحَ المُؤمِنونَ * اَلَّذینَ هُم فی صَلاتِهِم خاشِعونَ

ـ وَ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ اتُوا الزَّکاةَ وَ ارکَعوا مَعَ الرّاکِعینَ

ـ اُتلُ ما اوحِیَ اِلَیکَ مِنَ الکِتابِ وَ اَقِمِ الصَّلاةَ اِنَّ الصَّلاةَ تَنهیٰ عَنِ الفَحشآءِ و المُنکَرِ وَ لَذِکرُ اللهِ اَکبَرُ وَ اللهُ یَعلَمُ ما تَصنَعونَ

ـ وَ استَعینوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةِ وَ اِنَّها لَکَبیرَةٌ اِلاّ عَلَی الخَاشِعینَ

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنوا کُتِبَ عَلَیکُمُ الصِّیامُ کَما کُتِبَ عَلَی الَّذینَ مِن قَبلِکُم لَعَلَّکُم تَتَّقونَ

ـ شَهرُ رَمَضانَ الَّذیٓ اُنزِلَ فیهِ القُرانُ هُدًی لِلنّاسِ وَ بَیِّناتٍ مِنَ الهُدیٰ وَ الفُرقانِ

امام صادق علیه السَّلام فرمودند:«شفاعت ما به کسی که نمازش را سبک بشمارد نمی رسد.»

بحار،ج۸۲، ص ۲۲۷

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

ـ کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر وقف حروف اشباع با دقّت بخوانید:

اِنَّهو ـ لِتُنذِرَ بِهی ـ مالَهو ـ لَعَلَّکم ـ عَبدِهی ـ رَسولَهو ـ مَن ذَاالَّذی یَشفَعُ عِندَهو اِلّا بِاِذنِهی

فیٓ اِبراهیمَ وَالَّذین مَعَهو ـ وَمَن تَزکّیٰ فَاِنّما یَتَزکّیٰ لِنَفسِهی ـ یَتلوا عَلَیهِم ایاتِهی

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
اَلصِّیامُ	روزه
کُتِبَ	نوشته شد
یَعلَمُ	مي داند
تَنهیٰ	باز می دارد

لغت	معنی
اَلصَّلاةَ	نماز
اَلشَّهرَ	ماه
بَیِّنات	نشانه ها
خاشِعونَ	فروتنان

ـ وَ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ اتُوا الزَّکاةَ وَ ارکَعوا مَعَ الرّاکِعینِ

ـ ..... را به پا دارید و زکات بپردازید و همراه رکوع‌کنندگان رکوع کنید.

ـ اَللّهُ يَعلَمُ ما تَصنَعونَ

ـ خدا ..... آنچه را انجام می‌دهید.

ـ قَد اَفلَحَ المُؤمِنونَ

ـ مؤمنان ..... شدند.

ـ اِنَّ الصَّلاةَ تَنهیٰ عَنِ الفَحشآءِ و المُنكَرِ

ـ همانا نماز [انسان] را از زشتی ها و بدی ها ..... .

ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنوا كُتِبَ عَلَیكُمُ الصِّیامُ كَما كُتِبَ عَلَی الَّذینَ مِن قَبلِكُم لَعَلَّكُم تَتَّقونَ

ـ ای اهل ایمان ! روزه بر شما نوشته شده است، همان گونه که بر پیشینیان شما نوشته شد تا پرهیزکار شوید.

ـ شَهرُ رَمَضانَ الَّذیٓ اُنزِلَ فیهِ القُرانُ هُدًی لِلنّاسِ وَ بَیِّناتٍ مِنَ الهُدیٰ وَ الفُرقانِ

ـ ماه رمضان ماهی است که قرآن برای راهنمایی مردم و نشانه های هدایت و فرق میان حق و باطل درآن نازل شده است.

ـ وَ استَعینوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةِ وَ اِنَّها لَكَبیرَةٌ اِلاّ عَلَی الخَاشِعینَ

ـ از صبر و نماز یاری بجویید و قطعاً این کار فقط برای خاشعان آسان است .

پیـــــام قرآنی

اِستَعینوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةَ

(سوره ی بقره آیه ی۱۵۳)

از صبر و نماز یاری بجویید.

با هم گفت و گو کنید

ـ درباره ی اهمّیّت « نماز و روزه » با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

در حدیثی از پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلّم)می خوانیم:

هر کسی «سوره ی مؤمنون» را تلاوت کند، فرشتگان در روز قیامت او را به روح و ریحان بشارت می دهند و هنگامی که فرشته ی مرگ برای قبض روح او می آید، چنان بشارتی به او می دهند که چشمش روشن می شود. (تفسیر مجمع البیان،جلد۷ ص۹۸)

تلاوت قرآن با خانواده

ـ آیات ۱ تا ۱۰ «سوره ی مؤمنون» را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

تمرین دوره ای (۲)

۱-کلمات و عبارت های قرآنی زیر را با دقّت بخوانید:

طسٓمٓ ـ قَبلِکُم ـ اَلصَّلاةَ ـ اَلمُستَغفِرینَ ـ لَمِنَ المُرسَلینَ ـ وَلیُّکُمُ اللهُ ـ مَعَ الرّاکِعینَ

ـ هُمُ المُتَّقونَ ـ وَ نُنَزِّلُ مِنَ القُرانِ ما هُوَ شِفآءٌ وَ رَحمَةٌ لِلمُؤمِنینَ

ـ یسٓ * وَالقُرانِ الحَکیم ـ وَ اِن تَوَلَّوا فَاعلَموا اَنَّ اللهَ مَولاکُم نِعمَ المَولیٰ وَ نِعمَ النَّصیرُ

۲ ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ الٓمٓ* ذالِکَ الکِتابُ لا رَیبَ فیهِ هُدًی لِلمُتَّقینَ

ـ الم ـ این کتاب [قرآن]هیچ شک و تردیدی در آن نیست،مایه ی هدایت پرهیزکاران است.

ـ وَ اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ فَاِن تَوَلَّیتُم فَاِنَّما عَلیٰ رَسولِنَا البَلاغُ المُبینُ

ـ اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر را و اگر روی گردان شوید، رسول ما جزابلاغ پیام روشنگر، وظیفه‌ای ندارد.

ـ وَاستَعینوا بِالصَّبرِ و الصَّلاةِ وَ اِنَّها لَکَبیرَةٌ اِلاّ عَلَی الخَاشِعینَ

ـ از صبر و نماز یار ی بجویید و قطعاً این کار فقط برای خاشعان آسان است.

ـ هُدًی وَرَحمَةً لِلمُحسِنینَ

ـ[این کتاب]وسیله ی .....و رحمت برای نیکوکاران است.

۳-با دقّت در معنی کلمه های داخل جدول درس های قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

اَلمُرسَلینَ:	☐ پیامبران	☐ امامان	
جَعَلنا:	☐ فرستادیم	☐ قراردادیم	
اَطیعوا:	☐ سفارش کنید	☐ اطاعت کنید	
بَیّناتِ:	☐ نشانه ها	☐ آگاهی	
اَلشّهرَ:	☐ ماه	☐ شهر	
خیرٌ:	☐ بهتر	☐ خوب	
یوقِنون:	☐ انفاق می کنند	☐ یقین دارند	
اولیاء:	☐ سرپرستان	☐ معلّمان	

۴ـ عبارت ها ی قرآنی زیر را بخوانید و با توجّه به تمرینات درس های قبل ترجمه ی آنها را کامل کنید.

ـ اِنَّکَ لَمِنَ المُرسَلینَ

ـ[ای پیامبر]! همانا تو از .....هستی.

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنوا لا تُبطِلوا صَدَقاتِکُم بِالمَنِّ وَالاذیٰ

ـ ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقات خود را با منّت و آزار ..... .

ـ وَ اللهُ يَعلَمُ ما تَصنَعونَ

ـ خدا ..... آنچه را انجام می دهید.

ـ اِنَّ الصَّلاةَ تَنهیٰ عَنِ الفَحشآءِ و المُنکَرِ

ـ همانا نماز [انسان] را از زشتی ها و بدی ها ..... .

ـ وَ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ اتُوا الزَّکاةَ وَ ارکَعوا مَعَ الرّاکِعینِ

ـ و نماز را به پا دارید و زکات بپردازید و همراه رکوع‌کنندگان رکوع کنید.

۵ ـ با استفاده از «بخوانیم و به‌کار ببندیم» درس های ۵ تا ۸ سؤال های زیر را پاسخ دهید.

ـ با توجّه به گفتار پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلَّم) کسی که سوره ی مُؤمنون را تلاوت کند،فرشتگان در روز قیامت،چه بشارتی به او می دهند؟

ـ با توجّه به فرمایش حضرت علی (علیه السَّلام) رهبر جامعه‌ی اسلامی چه شرایطی باید داشته باشد؟

ـ دو سوره ی قرآن را که با (طسٓ) شروع می شود، نام ببرید؟

۶ـ سوره ی مبارکه ی «توحید» را همراه با آموزشیار خود بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ	به نام خداوند بخشنده ی بخشایشگر
قُل هُوَ اللهُ اَحَدٌ	بگو:«خداوند یکتاو یگانه است».
اَللهُ الصَّمَدُ	خدا بی نیاز است.
لَم یَلِد وَلَم یولَد	[هرگز]نزاد و زاده نشد؛
وَلَم یَکُن لَهٗ کُفوًا اَحَدٌ	و برای او هیچ‌گاه شبیه و مانندی نبوده است.

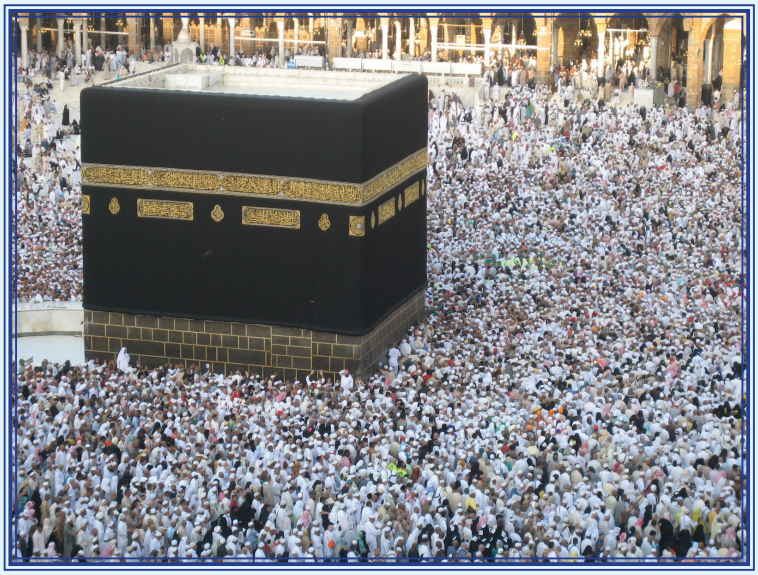

درس نهم

صداقت و راستی

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ اَلصّابِرینَ وَالصّادِقینَ وَ القانِتینَ وَ المُنفِقینَ وَ المُستَغفِرینَ بِالاَسحارِ

ـ وَ اذکُر فِی الکِتابِ اِبرَاهیمَ اِنَّهٗ کانَ صِدّیقًانبیًّا

ـ وَ اذکُر فِی الکِتابِ اِدریسَ اِنَّهٗ کانَ صِدّیقًا نَبیًّا

ـ قالَ اللهُ هذَا یَومُ یَنفَعُ الصّادِقینَ صِدقُهُم لَهُم جَنّاتٌ تَجری مِن تَحتِهَا الاَنهارُ خالِدینَ فیهآ اَبَدًا رَضِیَ اللهُ عَنهُم وَ رَضوا عَنهُ ذالِکَ الفَوزُ العَظیمُ

ـ وَالَّذی جآءَ بِالصِّدقِ وَصَدَّقَ بِهٖ اُولٰٓئِکَ هُمُ المُتَّقونَ

ـ لِیَجزِیَ اللهُ الصّادِقینَ بِصِدقِهِم وَ یُعَذِّبَ المُنافِقینَ اِن شآءَ اَو یَتوبَ عَلَیهِم

اِنَّ اللهَ کانَ غَفورًا رَحیمًا

حضرت علی (علیه السّلام) می فرمایند: «راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است.»

کافی، ج۸، ص۱۵۰، ح۱۳۲

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر ~ با دقّت بخوانید:

شآءَ ـ وَالصّآئِمین ـ اَلصّـادِقینَ ـ یَعبُدُ اٰبآئِنا ـ بِما تَعُدنا ـ فیٓ اَسمآئِنا ـ وَالَّذی جآءَ بِالصِّدقِ وَصَدَّقَ بِهٖ اُولٰٓئِکَ هُمُ المُتَّقونَ ـ قالوٓا اَجِئتَنا لِنَعبُدَ اللهَ وَحدَهٗ وَ نَذَرَ ما کانَ یَعبُدُ اٰبآؤُنا فَأتِنا بِما تَعِدُنآ اِن کُنتَ مِنَ الصّادِقینَ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
صادِقینَ	راستگویان
یَنفَعُ	سود می رساند
خالِدینَ	جاودان
غَفورًا	بسیار بخشنده

لغت	معنی
اَلفَوزُ	رستگاری
اَلمُتَّقونَ	پرهیزکاران
کانَ	بود
یُعَذِّبَ	عذاب می کند

ـ قالَ اللهُ هٰذا یَومُ یَنفَعُ الصّادِقینَ صِدقُهُم

ـ خداوند می‌فرماید: «امروز، (قیامت) روزی است که راستی راستگویان، به آنان ..... .»

ـ وَالَّذی جآءَ بِالصِّدقِ وَصَدَّقَ بِهٖ اُولٰٓئِکَ هُمُ المُتَّقونَ

ـ و آن کسی که وعده ی راستین (قرآن) بر او آمد و آن را تصدیق کرد، به حقیقت ایشان ..... هستند.

ـ لِیَجزِیَ اللهُ الصّادِقینَ بِصِدقِهِم

ـ تا خداوند .....به خاطر راستی شان پاداش دهد.

ـ اِنَّ اللهَ کانَ غَفورًا رَحیمًا

ـ همانا خداوند .....مهربان است.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ وَ اذکُر فِی الکِتابِ اِبرَاهیمَ اِنَّهٗ کانَ صِدّیقًا نَبِیًّا

ـ در این کتاب، ابراهیم را یاد کن، یقیناً او بسیار راستگو و پیامبر[بزرگی] بود.

ـ اَلصّابِرینَ وَالصّادِقینَ وَ القانِتینَ وَ المُنفِقینَ وَ المُستَغفِرینَ بِالاَسحارِ

ـ[مؤمنین] همان صبرکنندگان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق کنندگان و استغفارکنندگان در سحرگاهانند.

ـ لَهُم جَنّاتٌ تَجری مِن تَحتِهَا الاَنهارُ خالِدینَ فیهآ اَبَدًا

ـ برای آنان [راستگویان] بهشت هایی است که زیر درختانش نهرهایی جاری است ، در آن همیشه از نعمت خدا بهره مند می شوند.

پیـــــام قرآنی

قَالَ اللهُ هَذَا يَومُ يَنفَعُ الصّادِقينَ صِدقُهُم (سوره ی مائده آیه ی ۱۱۹)

خداوند می‌فرماید: امروز، (قیامت) روزی است که راستی راستگویان،به آنان سود می بخشد.

با هم گفت و گو کنید

از قدیم گفته اند «راستگو باش تا رستگار شوی.»

درباره ی «صداقت و راستی» و تأثیر آنها با دوستان خود گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

در حدیثی از پیغمبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلّم)آمده است:

بدان با سختی ها آسانی است، با صبر،پیروزی وبا غم و اندوه،خوشحالی و گشایش است.

(نورالثقلین،جلد۵،ص۶۰۴)

تلاوت قرآن با خانواده

آیات ۲۲ تا ۲۷ «سوره ی احزاب» را به همراه خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه‌ی آن آشنا شوید.

درس دهم

امر به معروف و نهی از منکر

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ اَلَّذینَ اِن مَکَّنّاهُم فِی الاَرضِ اَقامُوا الصَّلاةَ وَاتَوُا الزَّکاةَ وَ اَمَروا بِالمَعروفِ وَ نَهَوا عَنِ المُنکَرِ وَ لِلّهِ عاقِبَةُ الاُمورِ

ـ یُؤمِنونَ بِاللهِ وَ الیَومِ الاخِرِ وَیأمُرونَ بِالمَعروفِ وَ یَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ وَ یُسارِعونَ فِی الخَیراتِ و اُولٰئِکَ مِنَ الصّالِحینَ

ـ وَ المُؤمِنونَ وَ المُؤمِناتُ بَعضُهُم اَولیآءُ بَعضٍ یَأمُرونَ بِالمَعروفِ وَیَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ وَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَیُؤتونَ الزَّکاةَ وَ یُطیعونَ اللهَ وَ رَسولَهٗ اُولٰئِکَ سَیَرحَمُهُمُ اللهُ اِنَّ اللهَ عَزیزٌ حَکیمٌ

ـ وَلتَکُن مِنکُم اُمَّةٌ یَدعونَ اِلَی الخَیرِ وَیأمُرونَ بِالمَعروفِ وَ یَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ وَ اُولٰئِکَ هُمُ المُفلِحونَ

ـ کُنتُم خَیرَ اُمَّةٍ اُخرِجَت لِلنّاسِ تَأمُرونَ بِالمَعروفِ وَتَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ وَ تُؤمِنونَ بِاللهِ

ـ یا بُنَیَّ اَقِمِ الصَّلاةَ وَ أمُر بِالمَعروفِ وَ انهَ عَنِ المُنکَرِ وَاصبِر عَلیٰ مَآ اَصابَکَ اِنَّ ذالِکَ مِن عَزمِ الاُمورِ

حضرت علی (علیه السّلام)می فرمایند: «هـمـانـا امر به معروف و نهی از منکر دو خُلق از اخلاق خداوندی است و این دو صفت و فعّالیّت نه مرگی را نزدیک می کنند و نه از روزی کسی می کاهند.» (نهج البلاغه، خ ۱۵۰، ص۴۹۰)

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تاکید بر علامت ء أ (همزه) با دقّت بخوانید.

یَأمُرونَ ـ اُولٰئِکَ ـ یُؤمِنونَ ـ اَولِیآءُ ـ یُؤمِنون بِاللهِ وَ یُسارِعونَ فِی الخَیراتِ ـ یَأمُرونَ بِالمَعروفِ ـ وَ المُؤمِنونَ وَ المُؤمِناتُ وَ یُؤتونَ الزَّکاةَ ـ وَ رَسولَه، اُولٰئِکَ

اُنس با قرآن

ـ عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
اَلمَعروفِ	نیکی
اَلصَّلاةَ	نماز
یُقیمونَ	برپامی دارند
اُمور	کارها

لغت	معنی
مُنکَرِ	بدی
یُسارِعونَ	شتاب می کنند
اَلخَیرات	خوبی ها
خَیرَ	نیکی

ـ اَلَّذینَ اِن مَکَّنّاهُم فِی الاَرضِ اَقامُوا الصَّلاةَ

ـ همانا کسانی که هر گاه در زمین به آنان قدرت دادیم، .....را بر پا داشتند.

ـ يَا بُنَیَّ اَقِمِ الصَّلاةَ وَأمُر بِالمَعروفِ

ـ فرزندم! نماز را برپا دار و به .....دعوت کن.

ـ وِللهِ عاقِبَةُ الاُمورِ

ـ و نتیجه ی .....نزد خداست.

ـ وَلتَکُن مِنکُم اُمَّةٌ یَدعونَ اِلَی الخَیرِ

ـ و باید در بین شما امّتی باشد که به سوی .....دعوت کند.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ کُنتُم خَیرَ اُمَّةٍ اُخرِجَت لِلنّاسِ تَأمُرونَ بِالمَعروفِ وَتَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ وَ تُؤمِنونَ بِاللهِ

ـ شما بهترین امتّی هستید که برای اصلاح جوامع انسانی پدیدار شده‌اید، به کار شایسته فرمان می‌دهید و از کار ناپسند بازمی‌دارید و به خدا ایمان می‌آورید.

ـ وَلتَکُن مِنکُم اُمَّةٌ یَدعونَ اِلَی الخَیرِ وَیأمُرونَ بِالمَعروفِ وَ یَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ وَ اُولٰئِکَ هُمُ المُفلِحونَ

ـ و باید از شما گروهی باشند که [همه‌ی مردم را] به سوی خیر دعوت نمایند و به کار شایسته وادارند و از کار ناپسند بازدارند.

ـ یُؤمِنونَ بِاللهِ وَ الیَومِ الاخِرِ وَیأمُرونَ بِالمَعروفِ وَ یَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ

ـ به خداوند و روز آخرت ایمان می آورند و (دیگران را) به کارهای نیک فرمان می دهند و از کار بد باز می دارند.

پیـــــام قرآنی

خُذِ العَفوَ وَ أمُر بِالعُرفِ وَ اَعرِض عَنِ الجَاهِلینَ (سوره ی اعراف آیه ی۱۹۹)

عفو و گذشت را پیشه کن و به کار پسندیده فرمان ده و از نادانان روی گردان .

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی«امر به معروف و نهی از منکر» و اهمّیّت آن با دوستان خود گفت وگو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

کسی که می خواهد امر به معروف و نهی از منکر کند باید:

۱ـ به معروف عمل کند. ۲ـ از منکر دوری جوید. ۳ـ جامعه را بشناسد. ۴ـ زمان را تشخیص دهد.

۵ ـ طبق احکام اسلام عمل کند. ۶ ـ در کارش فساد نباشد.

(تفسیر نمونه، جلد۱،ص۲۵۷)

تلاوت قرآن با خانواده

آیات ۱ تا ۷ «سوره ی نوح(علیه السّلام)» را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه‌ی آن اشنا شوید.

درس یازدهم

اسراف و تبذیر

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ یا بَنی آدَمَ خُذوا زینَتَکُم عِندَ کُلِّ مَسجِدٍ وکُلوا وَ اشرَبوا وَ لا تُسرِفوا

اِنَّهٗ لاَ یُحِبُّ المُسرِفینَ

ـ وَالَّذینَ اِذآ اَنفَقوا لَم یُسرِفوا وَلَم یَقتُروا وَ کانَ بَینَ ذالِکَ قَوامًا

ـ اِنَّ اللهَ لا یَهدی مَن هُوَ مُسرِفٌ کَذّابٌ

ـ وَآتِ ذَا القُربیٰ حَقَّهٗ وَالمِسکینَ وَ ابنَ السَّبیلِ وَلا تُبَذِّر تَبذیرًا * اِنَّ المُبَذِّرینَ کانوآ اِخوانَ الشَّیاطینِ وَ کانَ الشَّیطانُ لِرَبِّهٖ کَفورًا

ـ وَلا تَجعَل یَدَکَ مَغلولَةً اِلیٰ عُنُقِکَ وَلا تَبسُطها کُلَّ البَسطِ فَتَقعُدَ مَلومًا مَحسورًا

ـ وَلا تَقتُلوآ اَولادَکُم خَشیَةَ اِملاقٍ نَحنُ نَرزُقُهُم وَاِیّاکُم اِنَّ قَتلَهُم کانَ خِطـًٔا کَبیرًا

ـ وَ کَذالِکَ نَجزی مَن اَسرَفَ وَلَم یُؤمِن بِایاتِ رَبِّهٖ وَلَعَذابُ الاخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبقیٰ

امام موسی ابن جعفر (علیه السّلام) می فرمایند: «کسی که در زندگی میانه روی و قناعت ورزد نعمت او باقی می ماند و آنکه با ریخت و پاش و اسراف زندگی کند، نعمتش از بین می رود.» (تحف العقول ص۳۰۱)

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید برتنوین ـً ـٌ ـٍ با دقّت بخوانید.

مَسجِدٍ ـ قَوامًا ـ مُسرِفٌ ـ کَذّابٌ ـ تَبذیرًا ـ اِملاقٍ ـ مَغلُولَةً ـ مَلومًا مَحسورًا ـ خُذوا زینَتَکُم عِندَ کُلِّ مَسجِدٍ اِنَّ اللهَ لا یَهدی مَن هُوَ مُسرِفٌ کَذّابٌ ـ وَلا تَجعَل یَدَکَ مَغلولَةً اِلَی عُنُقِکَ وَ لاتَبسُطها کُلَّ البَسطِ فَتَقعُدَ مَلومًا مَحسورًا

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
لا تُسرِفوا	اسراف نکنید
اَلمُبَذِّرینَ	تبذیر کنندگان
اِملاقٍ	تنگدستی
کَفورًا	ناسپاس

لغت	معنی
اَلمُسرِفینَ	اسراف کنندگان
اَولادَ کُم	فرزندانتان
کَذّابٌ	بسیار دروغگو
مَغلولَةً	آویزان

ـ کُلوا وَاشرَبوا وَلا تُسرِفوا

ـ بخورید و بیاشامید و..... .

ـ اِنَّهُ لا یُحِبُّ المُسرِفینَ

ـ قطعاً او [خداوند] .....را دوست نمی دارد.

ـ اِنَّ اللهَ لا یَهدی مَن هُوَ مُسرِفٌ کَذّابٌ

ـ قطعاً خداوند اسراف کننده ی .....را دوست ندارد.

– وَلا تَقتُلوا اَولادَکُم خَشیَةَ اِملاقٍ.

ـ.....را به دلیل تنگدستی نکشید.

ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ وَآتِ ذَا القُربیٰ حَقَّهُ وَالمِسکینَ وَ ابنَ السَّبیلِ وَلا تُبَذِّر تَبذیرًا

ـ و حقّ خویشاوندان و حقّ تهیدست و از راه مانده را بپرداز و به هیچ صورت اسراف نکن .

ـ وَ کَذالِکَ نَجزی مَن اَسرَفَ وَلَم یُومِن بِایاتِ رَبِّهِ

ـ و همچنین مجازات می کنیم کسی را که اسراف می کند و به آیات خدا ایمان نیاورد .

ـ اِنَّ المُبَذِّرینَ کانوا اِخوانَ الشَّیاطینِ وَ کانَ الشَّیطانُ لِرَبِّهِ کَفورًا

ـ بی تردید اسراف کنندگان برادران شیطان هستند و شیطان همواره نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است.

پیـــام قرآنی

اِنَّه لایُحِبُّ المُسرِفینَ (سوره ی اعراف آیه ی ۳۱)

قطعاً خداوند اسراف کنندگان را دوست ندارد.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی «اسراف» و آسیب های آن با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

در روایتی از امام صادق (علیه السّلام) می خوانیم:

کسی که رزق یک روز خود را داشته باشد،ولی قانع نباشد وازمردم تکّدی(گدایی) کند، از مسرفان است.

(دقایقی با قرآن ص۶۱)

تلاوت قرآن با خانواده

-آیات ۱تا۱۰«سوره ی إسرا (بنی اسراییل)» را با اعضای خانواده از روی قرآن بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

درس دوازدهم

تعلیم و تربیت

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ قَد اَفلَحَ مَن زَکّاها

ـ قَد اَفلَحَ مَن تَزَکّیٰ

ـ هُوَ الَّذی بَعَثَ فِی الاُمّیّینَ رَسولًـا مِنهُم یَتلوا عَلَیهِم آیاتِهی وَ یُزَکّیهِم وَیُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَالحِکمَةَ وَ اِن کانوا مِن قَبلُ لَفی ضَلالٍ مُبینٍ

ـ رَبَّنا وَابعَث فیهِم رَسولًـا مِنهُم یَتلوا عَلَیهِم آیاتِکَ وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ وَ یُزَکّیهِم اِنَّکَ اَنتَ العَزیزُ الحَکیمُ

ـ لَقَد مَنَّ اللهُ عَلَی المُؤمِنینَ اِذ بَعَثَ فیهِم رَسولًـا مِن اَنفُسِهِم یَتلوا عَلَیهِم ایاتِهی وَ یُزَکّیهِم وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ وَ اِن کانوا مِن قَبلُ لَفی ضَلالٍ مُبینٍ

ـ کَمآ اَرسَلنا فیکُم رَسولًـا مِنکُم یَتلوا عَلَیکُم ایاتِنا وَ یُزَکّیکُم وَ یُعَلِّمُکُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ وَ یُعَلِّمُکُم ما لَم تَکونوا تَعلَمونَ

دانشجو [سوادآموز] دوست دار علم، همانند کسی است که روزها روزه دار و شب ها بیدار و سرگرم عبادت باشد.

از فرمایشات پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلّم) : منیه المرید ص ۷

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر تنوین ـً ـٍ ـٌ با دقّت بخوانید.

رَسولًـا ـ ضَلال ـ مُبین ـ ایاتٌ ـ اَفواجًا مبینًا ـ رَسولًـا مِنهُم ـ هُوَ الَّذی بَعَثَ فِی الاُمِّیّینَ رَسولًـا مِنهُم ـ اِنّا فتحنَا لکَ فتحًا مبینًا ـ وَ اِن کانوا مِن قَبلُ لَفی ضَلالٍ مُبینٍ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
یَتلوا	تلاوت کند
ضَلالٍ	گمراهی
رَسولًـا	پیامبری
یُعَلِّمُکُم	یاد می دهد شما را

لغت	معنی
اَلحِکمَةَ	دانش-حکمت
اَفلَحَ	رستگار شد
اَلعَزیزُ	با عزّت
مُبین	روشن

ـ یَتلوا عَلَیکُم ایاتِنا وَ یُزَکّیکُم وَ یُعَلِّمُکُم الکِتابَ وَالحِکمَةَ

ـ تا نشانه هایمان را بر شما ..... و شما را تربیت کند و کتاب [قرآن]و حکمت را به شما بیاموزد.

ـ وَ اِن کانوا مِن قَبلُ لَفی ضَلالٍ مُبینٍ

ـ گرچه که قبل از آن در .....آشکار بودند.

ـ قَد اَفلَحَ مَن تَزَکّیٰ

ـ قطعاً کسی که خود را پاک کرد[تزکیه کرد] ..... .

ـ وَ یُعَلِّمُکُم ما لَم تَکونوا تَعلَمونَ

ـ و ..... آنچه نمی دانستید.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید.

ـ رَبَّنا وَابعَث فیهِم رَسولًـا مِنهُم یَتلوا عَلَیهِم ایاتِکَ وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ

ـ پروردگارا ! در میان آنان پیامبری از خودشان برانگیز که آیات تو را بر آنان بخواند و آنان را کتاب و حکمت بیاموزد.

ـ لَقَد مَنَّ اللهُ عَلَی المُؤمِنینَ اِذ بَعَثَ فیهِم رَسولًـا مِن اَنفُسِهِم یَتلوا عَلَیهِم ایاتِهِ وَ یُزَکّیهِم وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ

ـ خداوند بر مؤمنان منّت گذاشته است که پیامبری از خودشان در میان آنان بر انگیخت که آیات خدا را بر آنان تلاوت کند و آنان را پاک گرداند و کتاب [قرآن] و حکمت را به آنان بیاموزد.

ـ هُوَ الَّذی بَعَثَ فِی الاُمّیّینَ رَسولًـا مِنهُم یَتلوا عَلَیهِم ایاتِهِ وَ یُزَکّیهِم وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ

ـ اوست که در میان مردم بی‌سواد، پیامبری از خودشان برانگیخت تا آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان کند و به آنان کتاب و حکمت بیاموزد.

پیـــــام قرآنی

وَعَلَّمَ ادَمَ الاَسمآءَ کُلَّها (سوره ی بقره آیه ی ۳۱)

و خداوند همه ی نام‌های نیکو را به آدم تعلیم داد.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس «تعلیم و تربیت» با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند:

۱-اگر کسی در مجلس بنشیند و در آن نشست(مجلس) بر مراتب علم و آگاهی خود نیافزاید، به مراتب دوری خود را از خداوند، افزوده است.

(محجة البیضاء،ج۱،ص۱۱)

تلاوت قرآن با خانواده

سوره ی « مبارکه ی جمعه» را با اعضای خانواده از روی قرآن بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

۱ـ کلمات و عبارت های قرآنی زیر را با دقّت بخوانید:

اَلصّادِقینَ ـ یُسارِعونَ ـ مَحسورًا ـ یُزَکّیهِم ـ صِدّیقًا نَبیًّا ـ ماآ اَصابَکَ

عِندَ رَبِّهِم یُرزَقونَ ـ جآءَتهُمُ الحَسَنَةُ ـ وَابعَث فیهِم ـ تُؤمِنونَ

ـ اَلصّابِرینَ وَالصّادِقینَ وَ القانِتینَ وَ المُنفِقینَ وَ المُستَغفِرینَ بِالاَسحارِ

ـ کُنتُم خَیرَ اُمَّةٍ اُخرِجَت لِلنّاسِ تَأمُرونَ بِالمَعروفِ وَتَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ

ـ اِنَّ المُبَذِّرینَ کانوآ اِخوانَ الشَّیاطینِ وَ کانَ الشَّیطانُ لِرَبِّهِ کَفورًا

ـ هُوَ الَّذی بَعَثَ فِی الاُمّیّینَ رَسولًا مِنهُم یَتلوا عَلَیهِم ایاتِهِ وَ یُزَکّیهِم وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ

وَالحِکمَةَ وَ اِن کانوا مِن قَبلُ لَفی ضَلالٍ مُبینٍ

ـ قالوآ اَجِئتَنا لِنَعبُدَ اللهَ وَحدَهُ وَ نَذَرَ ما کانَ یَعبُدُ ابآؤُنا فَأتِنا بِما تَعِدُنآ

اِن کُنتَ مِنَ الصّادِقینَ

ـ خُذوا زینَتَکُم عِندَ کُلِّ مَسجِدٍ اِنَّ اللهَ لا یَهدی مَن هُوَ مُسرِفٌ کَذّابٌ

۲ ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ اِنَّ اللهَ کانَ غَفورًا رَحیمًا

ـ همانا خداوندبسیار بخشنده ی مهربان است.

ـ وَلتَکُن مِنکُم اُمَّةٌ یَدعونَ اِلَی الخَیرِ وَ یأمُرونَ بِالمَعروفِ وَ یَنهَونَ عَنِ المُنکَرِ

ـ و باید از شما گروهی باشند که [همه‌ی مردم را] به سوی خیر دعوت نمایند و به کار شایسته وادارند و از کار ناپسند بازدارند.

ـ وَآتِ ذَا القُربیٰ حَقَّهُ وَ المِسکینَ وَابنَ السَّبیلِ وَلاتُبَذِّر تَبذیرًا

ـ و حقّ خویشاوندان و حقّ تهیدست و در راه مانده را بپرداز و به هیچ صورت اسراف نکن.

ـ رَبَّنا وَابعَث فیهِم رَسولًا مِنهُم یَتلوا عَلَیهِم ایاتِکَ وَ یُعَلِّمُهُمُ الکِتابَ وَ الحِکمَةَ

ـ پروردگارا ! در میان آنان پیامبری از خودشان برانگیز که آیات تو را بر آنان بخواند و آنان را کتاب و حکمت بیاموزد.

ـ اَلصّابِرینَ وَالصّادِقینَ وَ القانِتینَ وَ المُنفِقینَ وَ المُستَغفِرینَ بِالاَسحارِ

ـ [مؤمنین] همان صبرکنندگان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق کنندگان و استغفارکنندگان در سحرگاهانند.

۳ـ با دقّت در معنی کلمه های داخل جدول درس های قبل،معنای صحیح را علامت بزنید.

غفوراً:	☐ بسیار بخشنده	☐ بخشنده	
کانَ :	☐ بود	☐ باشد	
اَلصَّلاةَ:	☐ اذان	☐ نماز	
الخیرات:	☐ نیکوکار	☐ خوبی ها	
لاَ تُسرِفوا:	☐ اسراف نکنید	☐ نخورید	
اِملاقٍ:	☐ توانگری	☐ تنگدستی	
ضَلالٍ:	☐ گمراهی	☐ ستم	
عَزیز:	☐ خوب	☐ عزّت	

۴ـ عبارت ها ی قرآنی زیر را بخوانید و با توجّه به تمرین درس های ۹ تا ۱۲ معنی آنها را کامل کنید.

ـ یآ اَیُّهَا الَّذینَ امَنوا لا تُبطِلوا صَدَقاتِکُم بِالمَنِّ و الاَذیٰ

ـ ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقات خود را با منّت و آزار .....

ـ یَا بُنَیَّ اَقِمِ الصَّلاةَ وَأمُر بِالمَعروفِ

ـ فرزندم! نماز را برپا دار و به .....دعوت کن.

ـ اِنَّ اللهَ لا یَهدی مَن هُوَ مُسرِفٌ کَذّابٌ

ـ قطعاً خداوند اسراف کننده ی .....را دوست ندارد.

ـ قَد اَفلَحَ مَن تَزکّیٰ

ـ قطعاً کسی که خود را پاک کرد(تزکیه کرد) ..... .

۵ـ با استفاده از «بخوانیم و به کار ببندیم» درس های ۹ تا ۱۲ به سؤال های زیر پاسخ دهید.

ـ سه ویژگی کسی را که امر به معروف و نهی از منکر می کند، بنویسید.

ـ با توجّه به سخنان امام صادق(علیه السَّلام) تلاوت چه سوره ای در شب جمعه باعث می شود که انسان حضرت قائم (عج)را درک نماید؟

ـ در کدامیک از سوره های قرآن مسلمانان به شرکت در نماز جمعه دعوت شده اند؟

۶ـ ذکرهای نماز را به کمک آموزشیار خود بخوانید و با معنی آنها آشنا شوید.

ذکر رکوع:

سُبحانَ ربِّیَ العَظیمِ وَبِحَمدِهِ

خدای بزرگ من منزّه است و ستایش می کنم او را.

ذکر سجده:

سُبحانَ ربِّیَ الاَعلیٰ وَ بِحَمدِهِ

خدای بلند مرتبه ی من منزّه است و ستایش می کنم او را.

ذکر تسبیحات اربعه:

سُبحانَ اللهِ وَالحَمدُ لِلّهِ وَلاآلِهَ اِلّا اللهُ وَ اللهُ اَکبَرُ

پاک و منزّه است خداوند و ستایش مخصوص اوست و هیچ معبودی جز او نیست و او برتر است.

درس سیزدهم

جهاد

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ اِنَّ الَّذینَ امَنوا وَهاجَروا وَجاهَدوا بِاَموالِهِم وَ اَنفُسِهِم فی سَبیلِ اللهِ وَالَّذینَ اوَوا وَنَصَرّوا اُولٰئِکَ بَعضُهُم اَولیاءُ بَعضٍ وَالَّذینَ امَنوا وَلَم یُهاجِروا ما لَکُم مِن وَلایَتِهِم مِن شَیءٍ حَتّیٰ یُهاجِروا وَ اِنِ استَنصَروکُم فِی الدّینِ فَعَلَیکُمُ النَّصرُ اِلّا عَلیٰ قَومٍ بَینَکُم وَ بَینَهُم میثاقٌ وَ اللهُ بِما تَعمَلونَ بَصیرٌ

ـ وَالَّذینَ امَنوا وَهاجَروا وَجاهَدوا فی سَبیلِ اللهِ وَالَّذینَ اوَوا وَنَصَرّوا اُولٰئِکَ هُمُ المُؤمِنونَ حَقًّا لَهُم مَغفِرَةٌ وَرِزقٌ کَریمٌ * وَالَّذینَ امَنوا مِن بَعدُ وَ هاجَروا وَجاهَدوا مَعَکُم فَاُولٰئِکَ مِنکُم وَاُولُوا الاَرحامِ بَعضُهُم اَولیٰ بِبَعضٍ فی کِتابِ اللهِ اِنَّ اللهَ بِکُلِّ شَیءٍ عَلیمٌ

ـ تُؤمِنونَ بِاللهِ وَرَسولِهِ وَ تُجاهِدونَ فی سَبیلِ اللهِ بِاَموالِکُم وَاَنفُسِکُم ذالِکُم خَیرٌ لَکُم اِن کُنتُم تَعلَمونَ

امام علی(علیه السّلام) می فرمایند: «جهاد زن، خوب شوهرداری کردن است.»

خصال، ص۶۲۰

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر اشباع با دقّت بخوانید.

رَسولُهُ ـ عِبادِهِی ـ عَبدُهُ ـ لَهُ ـ قَبلِهِی ـ مَعَهُ ـ فَضلِهِی ـ بِاللهِ وَ رَسولِهِی بِاَموالِکُم وَ اَنفُسِکُم ـ ذالِکُم خَیرٌ لَکُم ـ تُؤمِنونَ بِاللهِ وَ رَسولِهِی ـ اِنَّهُ لَقَولٌ فَصلٌ ـ وَ ذَکَرَ اسمَ رَبِّهِی فَصَلّیٰ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
هاجَروا	هجرت کردند
جاهَدوا	جهاد کردند
مَغفِرَةٌ	آمرزش
رِزقٌ	روزی

لغت	معنی
خَیرٌ	بزرگی
بَصیرٌ	بینا
سَبیلِ اللهِ	در راه خدا
عَلیم	آگاه

ـ اِنَّ الَّذینَ امَنوا وَهاجَروا وَجاهَدوا بِاَموالِهِم وَ اَنفُسِهِم فی سَبیلِ اللهِ

ـ قطعاً کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و با مال و جان خود در راه خدا .....

ـ وَ اللهُ بِما تَعمَلونَ بَصِيرٌ

ـ وخداوند به آنچه انجام می دهید، ..... است.

ـ اِنَّ اللهَ بِكُلِّ شَیءٍ عَليمٌ

ـ همانا خداوند به هر چیزی .....است.

– تُجاهِدونَ فی سَبيلِ اللهِ بِاَموالِكُم وَاَنفُسِكُم ذالِكُم خَيرٌ لَكُم اِن كُنتُم تَعلَمونَ

ـ [اگر] با مال و جان خود در راه خدا جهاد کنید، این کار [از هر تجارت] برای شما ..... است، اگر دانا باشید.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید.

ـ وَالَّذينَ امَنوا مِن بَعدُ وَ هاجَروا وَجاهَدوا مَعَكُم فَاُولٓئِكَ مِنكُم

ـ وآنان که ایمان آوردند وبعد ازشما هجرت گزیدند و به اتفّاق شما درراه دین جهاد کردند ،آنان نیز ازشما مؤمنان هستند .

ـ اُولٓئِكَ هُمُ المُؤمِنونَ حَقًّا لَهُم مَغفِرَةٌ وَ رِزقٌ كَريمٌ

ـ آنان [جهادگران]مؤمنان حقیقی اند؛ برای آنان آمرزش و روزی شایسته ای است.

ـ تُؤمِنونَ بِاللهِ وَرَسولِهِ وَ تُجاهِدونَ فی سَبيلِ اللهِ بِاَموالِكُم وَاَنفُسِكُم

ـ به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و با اموال و جان‌هایتان در راه خدا جهاد کنید.

پیـــــام قرآنی

فَضَّلَ اللّهُ المُجاهِدینَ عَلَی القاعِدینَ اَجرًا عَظیمًا (سوره ی نساء آیه ی ۹۵)

خداوند جهادگران را بر خانه‌نشینانِ [بی‌عُذر] به پاداشی بزرگ، برتری داده است.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس «جهاد» با دوستان خود گفت وگو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

جهاد از دیدگاه قرآن عبارت‌اند از :

۱- دفاع از خود و مظلومان

۲- برانداختن فساد و فتنه

۳- حفظ مراکز توحیدی

۴- دفاع از احکام و حدود الهی

(دقایقی باقرآن ص۳۵۸)

تلاوت قرآن با خانواده

آیات ۱۰ تا ۱۳ «سوره ی صف» را به همراه اعضاء خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

درس چهاردهم

احترام به والدین

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ وَاعبُدُوا اللهَ وَلا تُشرِکوا بِهِ شَیئًا وَ بِالوالدَینِ اِحسانًا

ـ وَ اِذ اَخَذنا میثاقَ بَنیٓ اِسرآئیلَ لا تَعبُدونَ اِلَّا اللهَ وَ بِالوالِدَینِ اِحسانًا

ـ وَقَضیٰ رَبُّکَ اَ لّا تَعبُدوٓا اِلّآ اِیّاهُ وَبِالوالِدَینِ اِحسانًا اِمّا یَبلُغَنَّ عِندَکَ الکِبَرَ اَحَدُهُما اَو کِلاهُما فَلا تَقُل لَهُما اُفٍّ وَلا تَنهَرهُما وَ قُل لَهُما قَولًا کَریمًا * وَاخفِض لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ وَقُل رَبِّ ارحَمهُما کَما رَبَّیانی صَغیرًا

ـ وَوَصَّینَا الاِنسانَ بِوالِدَیهِ حُسنًا وَ اِن جاهَداکَ لِتُشرِکَ بی ما لَیسَ لَکَ بِهِ عِلمٌ فَلا تُطِعهُما اِلَیَّ مَرجِعُکُم فَاُنَبِّئُکُم بِما کُنتُم تَعمَلونَ

ـ وَاِن جاهَداکَ عَلیٰ اَن تُشرِکَ بی ما لَیسَ لَکَ بِهِ عِلمٌ فَلا تُطِعهُما وَصاحِبهُما فِی الدُّنیا مَعروفًا

امام علی (علیه السّلام)فرمودند: «بزرگ‌ترین و مهم‌ترین تکلیف الهی، نیکی به پدر و مادر است.»

میزان الحکمه جلد ۱۰، ص ۷۰۹

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر وقف با دقّت بخوانید.

بِهِ ـ شَیئًا ـ مَغفِرَةٌ ـ بَصِیرٌ ـ وَالحِکمَةَ ـ وَ قُل رَبِّ ارحَمهُما کَما رَبَّیانی صَغیرًا

اَقیمُوا الصَّلاةَ ـ مِنَ الرَّحمَةِ ـ وَ اتُوا الزَّکاةَ ـ وَالَّذینَ مَعَهُ

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
بِالوالِدَینِ	به پدر و مادر
وَصَّینا	سفارش کردیم
قَولًا کَریمًا	گفتار شایسته
میثاقَ	پیمان

لغت	معنی
قَضیٰ	فرمان داد
اُعبُدوا	پرستش کنید
رَبَّیانی	مرا تربیت کردند
فِی الدُّنیا	در دنیا

ـ وَقَضیٰ رَبُّکَ اَ لّا تَعبُدوآ اِلّآ اِیّاهُ وَبِالوالِدَینِ اِحسانًا

ـ و پروردگارت فرمان داد که جز او را پرستش نکنید و .....نیکی کنید.

ـ وَوَصَّينَا الاِنسانَ بِوالِدَيهِ حُسنًا

ـ و انسان را ..... که به پدر و مادرش نیکی کند.

ـ وَقُل لَهُما قَولًـا كَريمًا

ـ و با.....با آنان(پدر و مادر)صحبت کن.

ـ قُل رَبِّ ارحَمهُما كَما رَبَّيانى صَغيرًا

ـ بگو: خدای من آنان را به پاس آنکه در کودکی ..... مورد رحمت قرار ده .

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید.

ـ وَاخفِض لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ وَقُل رَبِّ ارحَمهُما كَما رَبَّيانى صَغيرًا

ـ و برای هر دو از روی مهر و محبّت، بال فروتنی فرود آر و بگو: خدای من آنان را به پاس آنکه مرا در کودکی تربیت کردند، مورد رحمت قرار ده .

ـ وَاعبُدُوا اللهَ وَلا تُشرِكوا بِهِ شَيئًا وَ بِالوالدَينِ اِحسانًا

ـ وخدا راپرستید وهیچ چیزرا شریک او قرار ندهید و به پدر ومادر نیکی کنید .

ـ وَاِن جاهَداكَ عَلىٰ اَن تُشرِكَ بى ما لَيسَ لَكَ بِهِ عِلمٌ فَلا تُطِعهُما

ـ و هر گاه آن دو، تلاش کنند که تو چیزی را همتای من قرار دهی که از آن آگاهی نداری، از ایشان اطاعت نکن.

پیـــــام قرآنی

اَنِ اشکُر لی وَ لِوالِدَیکَ اِلَیَّ المَصیرِ (سوره ی لقمان ،آیه ی ۱۴)

مرا[خدا] و پدر و مادرت را شکر و سپاس گزاری کن که بازگشت [همه] به سوی من است.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس، «احترام به والدین» با دوستان خود گفت و گو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

شخصی نزد پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلّم) آمد و از حقّ پدر بر فرزند سوال کرد، حضرت فرمودند:

۱- باید پدر را با نام صدا نزند.

۲- جلوتر از پدر راه نرود.

۳- قبل از پدر ننشیند .

۴- کاری نکند که مردم از پدرش بدگویی کنند.

(نورالثقلین ،ج۳،ص ۹۴۱)

تلاوت قرآن با خانواده

ـ آیات ۲۲ تا ۲۷ «سوره ی اِسراء» را با اعضای خانواده از روی قرآن بخوانید با ترجمه ی آن آشنا شوید.

درس پانزدهم

ایثار و شهادت

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ وَالَّذینَ هَاجَروا فی سَبیلِ اللهِ ثُمَّ قُتِلوآ اَو ماتوا لَیَرزُقَنَّهُمُ اللهُ رِزقًا حَسَنًا وَاِنَّ اللهَ لَهُوَ خَیرُ الرّازِقینَ

ـ وَلا تَحسَبَنَّ الَّذینَ قُتِلوا فی سَبیلِ اللهِ اَمواتًا بَل اَحیآءٌ عِندَ رَبِّهِم یُرزَقونَ * فَرِحینَ بِمآ اتاهُمُ اللهُ مِن فَضلِهِ وَیَستَبشِرونَ بِالَّذینَ لَم یَلحَقوا بِهِم مِن خَلفِهِم اَلّا خَوفٌ عَلَیهِم وَ لا هُم یَحزَنونَ * یَستَبشِرونَ بِنِعمَةٍ مِنَ اللهِ وَ فَضلٍ وَ اَنَّ اللهَ لَا یُضیعُ اَجرَ المُؤمِنینَ

ـ وَلا تَقولوا لِمَن یُقتَلُ فی سَبیلِ اللهِ اَمواتٌ بَل اَحیآءٌ وَلٰکِن لا تَشعُرونَ

ـ فَلیُقاتِل فی سَبیلِ اللهِ الَّذینَ یَشرونَ الحَیاةَ الدُّنیا بِالاخِرَةِ وَ مَن یُقاتِل فی سَبیلِ اللهِ فَیُقتَل اَو یَغلِب فَسَوفَ نُؤتیهِ اَجرًا عَظیمًا

امام علی (علیه السّلام) فرمودند: «برترین سخاوت ایثار و فداکاری است.»

غرر الحکم ۲۸۸۸، عیون الحکم و المواعظ، ص ۱۱۱، ح ۲۴۰۵

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با تأکید بر تشدید ـــّ با دقّت بخوانید:

وَالَّذینَ ـ رَبِّهِم ـ اَلدُّنیا ـ اَللّهُ ـ لَیَرزُقَنَّهُمُ ـ سَبیلِ اللّهِ ـ بِکُلِّ شَیءٍ

عِندَ رَبِّهِم یَشرونَ الحَیاةَ الدُّنیا ـ وَلا تَحسَبَنَّ الَّذینَ ـ اِنَّ بِکُلِّ شَیءٍ عَلیمٌ ـ ثُمَّ

اُنس با قرآن

ـ عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
وَلا تَحسَبَنَّ	و هرگزگمان نکن
اَحیآءٌ	زنده
یُرزَقونَ	روزی داده می شوند
اَجرَ	پاداش

لغت	معنی
فَرِحینَ	خوشحال
لایُضیعُ	ضایع نمی کند
اَمواتٌ	مردگان
اَلرّازِقینَ	روزی دهندگان

ـ یَستَبشِرونَ بِنِعمَةٍ مِنَ اللّهِ وَفَضلٍ وَ اَنَّ اللّهَ لَا یُضیعُ اَجرَ المُؤمِنینَ

ـ و از نعمت خدا و فضل او مسرورند و می بینند که خداوند پاداش مؤمنان را.....

ـ وَ لا تَقولوا لِمَن يُقتَلُ فی سَبیلِ اللهِ اَمواتٌ بَل اَحیآءٌ وَلـٰکِن لا تَشعُرونَ

ـ و به آنانی که در راه خدا کشته می شوند، مرده نگویید، بلکه آنان .....؛ ولی شما نمی فهمید.

ـ وَاِنَّ اللهَ لَهُوَ خَیرُ الرّازِقینَ

ـ قطعاً خداوند بهترین .....است.

ـ وَلا تَحسَبَنَّ الَّذینَ قُتِلوا فی سَبیلِ اللهِ اَمواتًا بَل اَحیآءٌ عِندَ رَبِّهِم یُرزَقونَ

ـ و.....کسانی که در راه خدا کشته شده اند، مرده اند، بلکه زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ فَرِحینَ بِمآ اتاهُمُ اللهُ مِن فَضلِهِ وَیَستَبشِرونَ بِالَّذینَ لَم یَلحَقوا بِهِم مِن خَلفِهِم

ـ [شهیدان] به آنچه خدا از فضلش به آنان داده است، خوشحالند و بشارت داده می شوند به [یارانشان] که بعد به آنان ملحق می شوند.

ـ وَالَّذینَ هاجَروا فی سَبیلِ اللهِ ثُمَّ قُتِلوا اَو ماتوا لَیَرزُقَنَّهُمُ اللهُ رِزقًا حَسَنًا

ـ و کسانی که در راه خدا هجرت کردند، سپس کشته شدند یا به مرگ طبیعی از دنیا رفتند، خداوند به آنان روزی نیکو می‌دهد.

ـ وَمَن یُقاتِل فی سَبیلِ اللهِ فَیُقتَل اَو یَغلِب فَسَوفَ نُؤتیهِ اَجرًا عَظیمًا

ـ و کسی که در راه خدا مبارزه کند، کشته شود یا پیروز گردد، به زودی او را پاداشی بزرگ خواهیم داد.

پیـــــام قرآنی

وَلا تَحسَبَنَّ الَّذینَ قُتِلوا فی سَبیلِ اللهِ اَمواتًا بَل اَحیآءٌعِندَ رَبِّهِم یُرزَقونَ

(سوره ی آل عمران آیه ی ۱۶۹)

هرگز گمان مبر آنان که در راه خدا کشته شدند، مردگانند، بلکه زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس «ایثار و شهادت» در کلاس گفت و گو کنیم.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

امام صادق (علیه السَّلام) می فرمایند:

مجاهدان از درمخصوص، وارد بهشت می شوند و قبل ازهمه به بهشت می روند. در بهشت جایگاه مخصوص دارند تنها، شهید است که آرزو می کند، به دنیا بیاید و دوباره شهید شود.

(بحارالانوار جلد۹۷ صفحه ۸)

تلاوت قرآن با خانواده

آیات ۱۶۶ تا ۱۷۳ «سوره ی آل عمران» را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

درس شانزدهم

دعاهای قرآنی

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

ـ رَبَّنآ اِنَّنآ امَنّا فَاغفِر لَنا ذُنوبَنا وَقِنا عَذابَ النّارِ

ـ رَبَّنا تَقَبَّل مِنّآ اِنَّکَ اَنتَ السَّمیعُ العَلیمُ

ـ رَبَّنآ اتِنا فِی الدُّنیا حَسَنَةً وَ فِی الاخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنا عَذابَ النّارِ

ـ رَبَّنآ اَفرِغ عَلَینا صَبرًا وَ ثَبِّت اَقدامَنا وَانصُرنا عَلَی القَومِ الکافِرینَ

ـ رَبَّنا ما خَلَقتَ هٰذا باطِلًـا سُبحانَکَ فَقِنا عَذابَ النَّارِ

ـ رَبَّنآ اِنَّنا سَمِعنا مُنادیًا یُنادی لِلایمانِ اَن امِنوا بِرَبِّکُم فَامَنّا رَبَّنا فَاغفِر لَنا ذُنوبَنا وَکَفِّر عَنّا سَیِّاتِنا وَتَوَفَّنا مَعَ الاَبرارِ

ـ رَبَّنا وَ اتِنا ما وَعَدتَنا عَلیٰ رُسُلِکَ وَ لاتُخزِنا یَومَ القِیامَةِ اِنَّکَ لاتُخلِفُ المیعادَ

ـ اَمَّن یُجیبُ المُضطَرَّ اِذا دَعاهُ وَ یَکشِفُ السّوءَ

امام جعفر صادق(علیه السّلام)می فرمایند: «از دعا غافل نشوید؛ زیرا آن، درمان هر درد است.»

اصول کافی، ج۴، ص۲۱۷

دقّت کنیم و بهتر بخوانیم

کلمه ها و عبارت های زیر را با دقّت بخوانید.

رَبَّنآ اتِنا ـ حَسَنَةً ـ مِنهُم ـ صَبرًا ـ ذُنوبَنا ـ اَلسَّماواتِ ـ فِی الدُّنیا ـ اِذا سالَکَ ـ یَکشِفُ السّوءَ ـ یَومَ القِیامَةِ ـ رَبَّنآ اتِنا فِی الدُّنیا حَسَنَةً ـ رَبَّنآ اِنَّنا سَمِعنا مُنادیًا یُنادی لِلایمان

اُنس با قرآن

– عبارت های زیر را با توجّه به معنی کلمه‌ها کامل کنید:

لغت	معنی
اَلسَّمیع	شنوا
یُجیبُ	اجابت کند
سَمِعنا	شنیدیم
تَقَبَّل	قبول کن

لغت	معنی
مُنادی	دعوت کننده
ماخَلَقتَ	نیافریدی
فَاغفِر	پس بیامرز
اَلاَبرارِ	نیکان

ـ اَمَّن یُجیبُ المُضطَرَّ اِذا دَعاهُ وَیَکشِفُ السّوءَ

ـ آیا کسی هست که .....فرد گرفتار را هنگامی که او را بخواند.

ـ رَبَّنا ما خَلَقتَ هٰذا باطِلًا

ـ پروردگارا! این (جهان) را باطل ..... .

ـ رَبَّنا تَقَبَّل مِنّآ اِنَّکَ اَنتَ السَّمِیعُ العَلیمُ

ـ پروردگارا ! ..... ازما که همانا تو شنوای دانایی.

ـ رَبَّنآ اِنَّنآ امَنّا فَاغفِر لَنَا ذُنوبَنا وَقِنا عَذابَ النّارِ

ـ پروردگارا! به‌درستیکه ما ایمان آوردیم .....گناهان ماراو مارا عذاب آتش نگه دار.

آیه ها ی زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ رَبَّنآ اتِنا فِی الدُّنیا حَسَنَةً وَفِی الاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنا عَذابَ النّارِ

ـ پروردگارا ! به ما در دنیا نیکی و در آخرت هم نیکی عطا بفرما و مارا ازعذاب آتش نگه دار.

ـ رَبَّنا فَاغفِر لَنا ذُنوبَنا وَکَفِّر عَنّا سَیِّاتِنا وَتَوَفَّنا مَعَ الاَبرارِ

ـ پروردگارا ! گناهان ما را بیامرز و بدی‌هایمان را از ما محو کن و ما را در زمره‌ی نیکوکاران بمیران.

ـ رَبَّنا وَاتِنا ما وَعَدتَنا عَلیٰ رُسُلِکَ وَلا تُخزِنا یَومَ القِیامَةِ اِنَّکَ لا تُخلِفُ المیعادَ

ـ پروردگارا ! آنچه را که به وسیله‌ی فرستادگانت به ما وعده داده‌ای به ما عطا فرما و روز قیامت، ما را رسوا و خوار مکن؛ همانا تو در وعده خلاف نمی‌کنی.

پیـــــام قرآنی

اُدعُونیٓ اَستَجِب لَکُم (سوره ی غافر آیه ی ۶۰)

بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را

با هم گفت و گو کنید

درباره ی پیام قرآنی درس «دعا» و راه های استجابت آن با دوستان خود گفت وگو کنید.

بخوانیم و به‌کار ببندیم

شرایط کمال استجابت دعا عبارت‌انداز:

ـ دعا همراه با تضرّع باشد.

ـ دعا پنهانی و دور از ریا باشد.

ـ دعا بدون تجاوز از مرز حق باشد.

ـ دعا همراه با بیم و امید باشد.

تلاوت قرآن با خانواده

-آیات ۱۲۶ تا ۱۲۹ «سوره ی بقره» را به همراه اعضای خانواده از روی قرآن کریم بخوانید و با ترجمه ی آن آشنا شوید.

۱ـ کلمات و عبارت های قرآنی زیر را با دقّت بخوانید:

یَستَبشِرونَ ـ لِتُشرِکَ ـ فَلیُقاتِل ـ سَمِعنا ـ اَجرَ المُؤمِنینَ ـ بِالوالِدَینِ اِحسانًا

ـ عِندَ رَبِّهِم یُرزَقونَ ـ اَفرِغ عَلَینا صَبرًا ـ وَوَصَّینَا الاِنسانَ بِوالِدَیهِ حُسنًا

ـ یَستَبشِرونَ بِنِعمَةٍ مِنَ اللهِ وَفَضلٍ وَ اَنَّ اللهَ لا یُضیعُ اَجرَ المُؤمِنینَ

ـ وَاخفِض لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ وَقُل رَبِّ ارحَمهُما کَما رَبَّیانی صَغیرًا

ـ وَلا تَحسَبَنَّ الَّذینَ قُتِلوا فی سَبیلِ اللهِ اَمواتًا بَل اَحیآءٌ عِندَ رَبِّهِم یُرزَقونَ

ـ رَبَّنا وَ اتِنا ما وَعَدتَنا عَلیٰ رُسُلِکَ وَلا تُخزِنا یَومَ القِیامَةِ اِنَّکَ لا تُخلِفُ المیعادَ

۲ـ آیه های زیر را با دقّت بخوانید و به معنی آنها توجّه کنید:

ـ تُؤمِنونَ بِاللهِ وَ رَسولِهٖ وَتُجاهِدونَ فی سَبیلِ اللهِ بِاَموالِکُم وَاَنفُسِکُم ذالِکُم خَیرٌ لَکُم

ـ به خدا و پیامبرش ایمان آورید و با مال و جانتان در راه خدا جهاد کنید؛ این برای شما بهتر است.

ـ وَاعبُدُوا اللهَ وَلا تُشرِکوا بِهٖ شَیئًا وَبِالوالِدَینِ اِحسانًا

ـ و خدا را بپرستید و چیزی را شریک او قرار ندهید و به پدر و مادر خود نیکی کنید.

۳ـ عبارت ها ی قرآنی زیر را بخوانید و با توجّه به تمرین درس های۱۳تا۱۶ معنی آنها را کامل کنید.

ـ وَ وَصَّینَا الاِنسانَ بِوالِدَیهِ حُسنًا

ـ و انسان را ..... که به پدر و مادرش نیکی کند.

ـ رَبَّنا فَأغفِر لَنا ذُنوبَنا وَکَفِّر عَنّا سَیِّاتِنا وَتَوَفَّنا مَعَ الاَبرارِ

ـ پروردگارا ! گناهان ما را ..... و بدی‌هایمان را از ما محو کن و ما را در زمره نیکوکاران بمیران.

ـ وَلا تَقولوا لِمَن یُقتَلُ فی سَبیلِ اللهِ اَمواتٌ بَل اَحیآءٌ وَلـٰکِن لا تَشعُرونَ

ـ و به آنان که در راه خدا کشته می شوند، نگویید مرده اند؛ ولی آنان ..... و شما نمی فهمید.

ـ اَمَّن یُجیبُ المُضطَرَّ اِذا دَعاهُ وَیَکشِفُ السّوءَ

ـ آیا کسی هست که .....فرد گرفتار را هنگامی که او را بخواند.

۴ ـ با استفاده از «بخوانیم و به کار ببندیم» درس های ۱۳ تا ۱۶ سوال های زیر را پاسخ دهید.

ـ خواندن سوره ی صف در نمازهای واجب و مستحب چه پاداشی دارد؟

ـ یکی از فایده های خواندن سوره ی آل عمران را بنویسید.

ـ سه مورد از شرایط کمال استجابت دعا از نظر قرآن کریم را بیان نمایید.

ـ سه مورد از وظایف فرزند نسبت به پدر را با استفاده از فرمایش پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلّم) بنویسید.

۵ـ تشهّد و سلام نماز را به کمک آموزشیار بخوانید و با معنی آن آشنا شوید.

ذکر تشهد:

اَلحَمدُ لِلّهِ

حمد و ستایش مخصوص خداوند است.

اَشهَدُ اَن لآاِلهَ اِلّا اللهُ

گواهی می‌دهم خدایی جز خدای یکتانیست.

وَحدَهُ لا شَریکَ لَهُ

[خدا]یکتاست و شریکی ندارد.

وَاَشهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبدُهُ وَ رَسولُهُ

و گواهی می دهم که محمّد (صلی الله علیه وآله) بنده و فرستاده اوست.

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّد وَآل مُحَمَّد

خدایا! بر محمّد (صلی الله علیه وآله) و آل او درود و رحمت بفرست.

ذکرسلام :

اَلسّلامُ عَلَیکَ اَیُّهَا النَّبِیُّ وَرَحمَةُ اللهِ وَبَرَکاتُهُ

سلام بر تو ای پیامبر و رحمت و برکت‌های خدا بر تو باد.

اَلسَّلامُ عَلَینا وَعَلیٰ عِبادِ اللهِ الصّالِحین

سلام بر ما و بر بندگان شایسته‌ی خدا.

اَلسَّلامُ عَلَیکُم وَرَحمَةُ اللهِ وَبَرَکاتُهُ

سلام بر شما و برکت های خدا بر شما باد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته